

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60620

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTeka

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIII Rugpiūtis – August 24, 1978 Nr.33

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŽYDAI IR SOVIETAI

Nuo sentimentalios draugystės iki realaus priešiško

Vytautas Meškauskas

Neseniai, iškilus lietuvių-žydų santykių klausimui, teko pastebėti, kad nėra ko stebėtis, kad žydus pastačius prieš Hitlerį ir Staliną, jie turėjo pasirinkti antrąjį. Į tai, žinoma, galima atsikirsti, kad dar anksčiau, kada apie Hitlerį dar niekas negirdėjo, Lietuvos kompartijoje žydai sudarė pusę narių. Ir dėl to negalima stebėtis. Komunizmo ideologija buvo tautinė, o Lietuva pagal visas savo konstitucijas buvo TAUTINĖ valstybė, kuri tik toleravo mažumas. Lietuvos partijose nebuvo žydų — seimuose jie turėjo savo atskirą frakciją. (Steigiamojo seimo laikais lemiamus klausimus svarstydavo vadinamasis Mažasis seimas, į kurį tautinių mažumų atstovai nebuvo įleisti). Nebuvo jiems patraukli ir specifinė lietuvių kultūra, kuri Nepriklausomybės pradžioje buvo dar tik formavimosi stadijoje, nors nėra abejonės, kad laikui bėgant į jos apraiškas įsitrauktų ir žydai. Vienu žodžiu, komunizmas kaip teorija žydams turėjo imponuoti, nors ūkiškoje srityje paneigė privačią iniciatyvą, kurioje žydai yra ypatingai gabūs.

Sovietinio režimo praktika ir Izraelio įsisteigimas tą sentimentą pavertė nusiylimu. Sovietų Sąjungą, nepaisant to, kad rusai joje sudaro tik kiek daugiau kaip pusę gyventojų, virsta tautine rusų valstybe, ypač tas procesas paskubėjo karo metu, kai teko šauktis patriotizmo. Šiuo metu ten gyvena per du milijonus žydų (pagal 1970 m. surašinėjimą), kurie pasisakė to-

kiai esą, be to dar gali būti per milijoną tokių, kurie pasisakė esą rusai ar kokios kitos tautybės. N. Y. TIMES korespondentas Hedrick Smith savo knygoje THE RUSSIANS teigia, kad, nepaisant kartais pareiškiamos paniekos ir neapykantos, žydai turėtų būti skaitomi tarp privilegijuotų Sovietijos gyventojų jau vien dėl palaikomų ryšių su užsieni, kurie neprieinami kitom tautybėm. Tą galima išvesti ir iš kitų statistinių skaičių. Iš 1,000 žydų, pagal tų pačių metų duomenis, 134 buvo baigę aukštąjį mokslą, rusų tarpe tas skaičius yra tik 22, žymiai didesnis negu kitų tautybių tarpe. Sovietų pažybos Maskvos Bolšoi teatro personalo 84% yra žydai.

Bet nepaisant to, Sovietijos žydai pergyvena kažkokį tautinį atgimimą. Privilegijuotų partijos narių vaikams staiga pasijuto esą žydai, kai kurie jų užsinerėjo emigruoti į Izraelį, o dar daugiau į JAV. 1973 m. iš-emigravo 35,000 ir net šiais metais per pirmus šešis mėnesius 11,500. Smith teigimu tautinius jausmus Sovietijos žydų tarpe sužadino ir Izraelio laimėjimai karo laukuose.

Kai Izraelis pasiskelbė nepriklausomas — 20 minučių po britų mandato jame pasibaigimo, jį pripažino de facto JAV, jas pasekė Gvatemala. Trečioji valstybė pripažinusi Izraelį de facto ir pirmoji valstybė pripažinusi jį de jure buvo Sovietų Sąjunga.

Britų žvalgybininkai būkštavo, kad Izraelis taps komunistinės propagandos Artimuosiuose Rytuose cent-

ru. Maskva, žinoma, buvo suinteresuota savo įtakos ten praplėtimu. Sakoma, kad Maskva Izraeliu nusi-vylusi 1956 metais, kada Izraelis susidėjo su britais ir prancūzais prieš Egiptą, kurį išgelbėjo JAV ir Sovietų Sąjunga kartu. Politika mėgsta stebėtinąs kombinacijas.

Christian Science Monitor, kuris nepaisant jo pavadinimo yra geras laikraštis kolumnistas Joseph C. Harsck rašo: "Prezidentas Carteris yra spaudžiamas griežtai elgtis su Sovietų Sąjunga. Stipriausi ir įtakingiausi balsai prieš detentę, SALT II susitarimą ir prieš bet kokią biznį su sovietais yra Izraelio politinių rėmėjų... Yra politinė organizacija pasivadavusi Demokratinės Daugumos koalicija (Coalition for a Democratic Majority), kurios politiniai vadai yra senatoriai D. P. Moynihan ir Henry Jackson, tačiau jų smegenų trestui vadovauja Norman Podhoretz. Jis yra Amerikos žydų komiteto leidžiamo COMMENTARY žurnalo redaktorius. Tai laikraštis laikomas pro-Izraelio ir priešsovietinio sąjūdžio intelektualiniu centru."

Commentary puslapiuose, iš tikro, nedaug rasi specifinio žydiško, bet labai daug pasaulinės politikos rimtų svarstymų, artimų mūsų galvosėnai. Harschas net mano, kad sovietai galėtų duoti nemažą smūgį JAV-bėse prasidėjusiam priešsovietiniam sąjūdžiui susitardami su Izraeliu. "Toksėjimas — tvirtina jis — būtų jiems taip naudingas, kad norisi tikėti, jog jie bus pakankamai protingi jį ir

Naujasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas inž. Vytautas Kamantas.

PASaulio LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBOMS PASIKEIČIANT

JURGIS JANUŠAITIS

Š. m. birželio pabaigoje ir liepos mėn. pradžioje Toronte įvykęs, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas išrinko ir naują PLB valdybą, kuri didžiulius Bendruomenės uždavinius turės vykdyti penkeris metus.

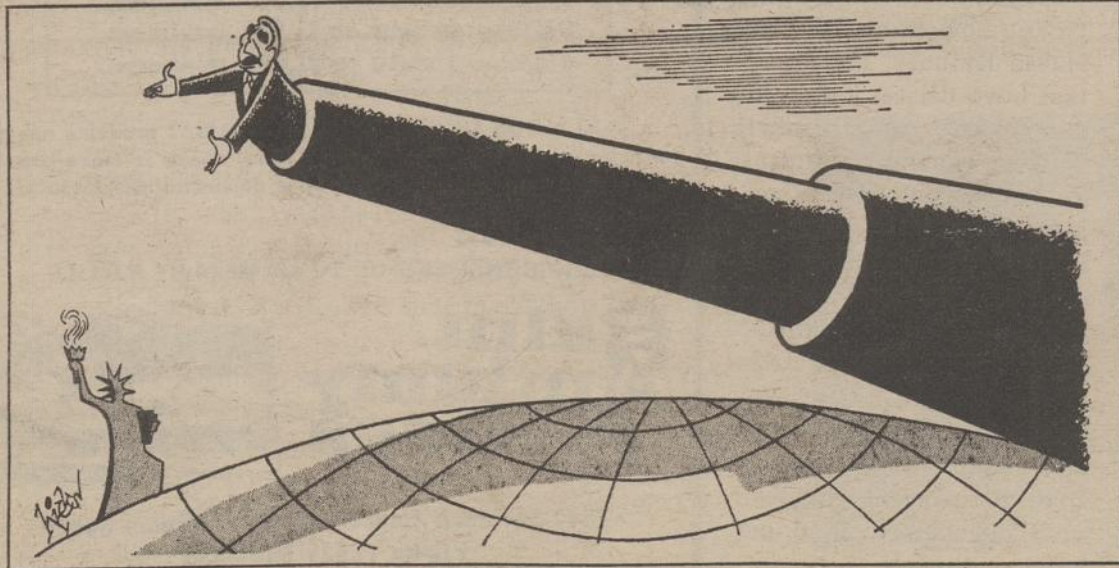
Rugpiučio 6 d. Jaunimo centro kavinėje, senojo PLB valdyba, vadovaujama Broniaus Nainio, perdavė pareigas naujai PLB valdybai, kuriai vadovauja Vytautas Kamantas. Į pareigų perdavimo iškilmes atsilankė daug nuširdžių bendruomenininkų, visuomenininkų,

organizacijų ir spaudos atstovų.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkas K. Laukaitis, pasveikino senąją ir naująją PLB valdybas pažymėdamas, kad LB Vidurio Vakarų apygardai tenka didelė garbė, nes iš jos aktyvių bendruomenininkų kaip tik buvo išrinkta ir PLB valdyba. Šiltu žodžiu vertino senosios, Bronio Nainio vadovautos, PLB valdybos darbus, jai padėkojo ir linkėdamas naujai PLB valdybai sėkmės, pažadėjo visokeriopą paramą.

Senosios PLB valdybos pirmininkas, dar tebeeinąs pareigas, atliko paskutinį įpareigojimą — perdavė prof. Juozui Žilevičiui Penktosios Dainų šventės komiteto specialų sveikinimą su prasmingu įrašu, kaip pirmajam neprikl. Lietuvos Dainų šventės organizatoriui. Kaip žinia, prof. J. Žilevičius buvo ypatingai gražiai pagerbtas V-tos Dainų šventės metu dirigentų ir chorų, už didžius darbus mūsų tautai ir valstybei.

(Nukelta į 3 psl.)

Pagal Die Welt karikatūrą, Brežnevas stebisi: "Keistas dalykas — juo toliau nusitęsiu į vakarus, tuo mažiau jie manimi pasitiki".

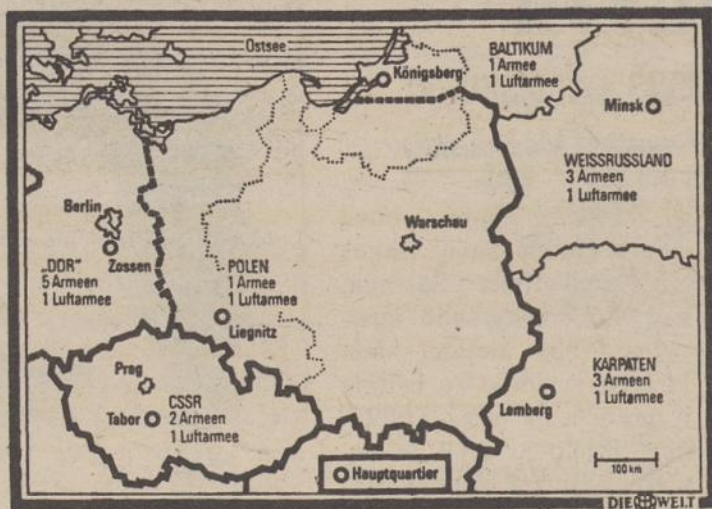
SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Camp David konferencijai artinantis stengiamasi pabrėžti Izraelio strateginę poziciją ir sąjungos su juo reikalingumą. — Sovietų pasirošimai vakarus pulti iš 'antros strateginės rikiuotės', į kurią įeina ir Lietuva.

Rugsėjo 5 dienos prezidentas Carteris į savo Camp David pasikvietė Egipto Sadatą ir Izraelio Beginą, kad kartu rastų kokią būdą atnaujinti Egipto - Izraelio taikos derybas. Tai buvo labai rizikingas sprendimas. Gerai, jei ten būtų rasta kokia išeitis. Carterio populiarumas labai pakiltų. Bet kas bus, jei bus išsiskirstyta be nieko? Sadatas tikisi, kad Carteris paspaus Beginą. Juk JAV remiasi JT rezoliucija 242, kuri numato beveik visų užkariautų teritorijų grąžinimą už Izraeli suverenumo pripažinimą. Izraelis aiškinasi, kad jis negali grįžti į 1967 metų sienas be tvirtų garantijų savo saugumui. Viena iš tokių garantijų būtų ginkluotų žydų naujokynų steigimas okupuotose teritorijose. Tų naujokynų paspartinimas steigimas kaip tik po Sadato taikos iniciatyvos Egiptui atrodė esąs tiesiog provokacija. Ir dabar paskelbus apie rugsėjo 5 d., viršūnių konferenciją, netrukus buvo pranešta, kad Izraelio ministerijos kabinetas nutarė iki jos sustabdyti penkių naujokynų statybą, apie kurią dar nebuvo viešai kalbama.

Iš kitos pusės JAV yra reikalingos arabų naftos ir būtų neprotingos dėl simpatijų Izraeliui virsti arabų priešu. Amerikoje tačiau netrūksta aiškinimų, kad sovietų pavojaus akivaizdoje, JAV visų pirma turi ieškoti gerų santykių su Izraeliu, kuriuo tik vienu galima toje srityje pasitikėti. Mes jau minėjome buv. aviacijos žvalgybos analisto Joseph Churba knygą The politics of Defeat su buv. laivyno vado adm. Zumwalt jr. įžanga, kaip tik ji pasirodė praėjusiais metais. Knygoje įrodinėjama, kad JAV turėtų laikytis santarvės su Iranu, Turkija ir Izraeliu. Nūdien teigiama, kad Izraelis galėtų JAV-bėms suvaidinti panašią rolę, kaip Kuba Sovietų Sąjungai. Sekmadienį CHICAGO TRIBUNE paskelbė žymiausio Chicago lenkų politiko, buv. kongresmano ir kandidato į burmistrus Romano Pucinskio laišką, kur jis tarp kitko rašo:

"Jau laikas, kad mes, amerikiečiai, pradėtumėm suprasti Izraelio rolę, slopinant sovietų ekspansiją Artimuosiuose Rytuose ir Afrikoje. Taip pat laikas, kad pripažintumėm jo vaidmenį pasaulinėje kovoje už išsilaikymą. O kas liečia Beginą, jis greičiausiai yra vie-

Sovietų antroji strateginė rikiuotė eina per Pabaltijį, Gudiją ir Ukrainą.

ntelis, kuris iš tikro supranta."

The New Republic, kurios tone paskutiniu laiku vis daugiau pasigirsta priešsovietinės gaidos, paskutiniame Nr. teigia, kad Meksikoje susekti tokie dideli naftos ištekliai, kad Saudi Arabija gali pasislėpti. Tiesa, dar turi praeiti keli metai iki Meksikos naftos produkcija pasieks reikalingo dydžio, bet, žinoma, jau faktas, kad ji galima, atpalaidojo nuo per didelės priklausomybės nuo arabų naftos ir tuo pačiu politinių nuolaidų jiems.

Tuo tarpu iš Sovietijos pranešama apie sustiprėjusią propagandą prieš Sionizmą. Ji labai ryškiai pasirodė oficialios Izvestija sekmdienio priede — Nedelia — ir plačiai paplitusiam žurnale Ogoniok. Jame liepos 18 ir 29 d.d. laidose citatomis iš Business Week, New York Times, Christian Science Monitor ir, žinoma, paties Lenino, įrodinėjama, kad visą paasulį valdo sionistų kapitalas, kuris ieškodamas pelno metėsi į karo pramonę. Ne visi laisvojo pasaulio žydai esą sionistai, tačiau tie veikia slapta, niekados viešai. Sionistų internacionalas nori sukurstyti įtempimą ir apnuodyti tarptautinę atmosferą.

Po to nelieka nieko kito, kaip pereiti prie pasirošimų karui... NATO sovietų ekspertus suneramino paskutinieji sovietų kariuomenės pratimai, kuriuose bandoma staigiais, drąsiais ir labai giliais puolimais galimai toliau įsiveržti į priešų teritoriją. Reikia atsiminti, kad jau seniai Vienoje deramasi dėl kariuomenių centrinėje Europoje sumažinimo. Rytų pusėje tai būtų Rytų Vokietija, Lenkija ir Čekoslovakija. Vakaruose — Vak. Vokietija, Olandija, Belgija ir Luk-

semburgas. Atrodo, kad čia sovietai pruošiasi padaryti nuolaidų ir už tat stiprina ne pirmąją savo strateginę rikiuotę, kuri eina per Ryt. Vokietiją, Lenkiją ir Čekoslovakiją, bet antrą. Antrą rikiuotę sudaro 7 sovietų armijos, kurioms tereikia kelių dienų, kad perėmus eventualiai pavargusios pirmos rikiuotės ofensyvą.

Stipriausias 2 linijos junginys yra 11-ta gvardijos armija su štabu Karaliaučiuje, jai priklauso 28 ir 24 tankų divizijos Tilžėje ir Dobelėje, 1-mą tankų divizija, 129 ir 344 artilerijos divizijos — visos Karaliaučiuje, 31 gvardijos parašutininkų divizija Kaune, 56 motorizuota divizija Taline, 26-ta šaulių divizija Gumbinėje ir 30 motorizuota divizija Tapiu. Du kartus per metus sovietų civiliai lėktuvai į Rytų Vokietiją permeta po 100,000 karių į Rytų Vokietiją, ten stovintį dalių personalo pakeitimui. Labai didelis priešlėktuvinių raketų skaičius leidžia planuoti netrukdamo aviacijos armijų permetimą iš Baltijos, Gudijos ir Ukrainos (Karpātų) į frontą, — praneša Die Welt.

Paguodai reikia paminėti, kad po ilgų derybų pasirašyta Kinijos - Japonijos taikos sutartis iškėlė naujų pavojų sovietams Tolimuosiuose Rytuose. Ilgai derėtasi buvo dėl to, kad Pekinas norėjo į sutartį įrašyti 'anti-hegemoninį' straipsnį, kuriuo smerkimas kitų valstybių (suprask, sovietų) noras dominuoti. Japonai tą straipsnį pasirašė, tačiau išsidėrėjo sekanti, kuriuo sakoma, kad toji sutartis neliečia pasirašiusių santykių su 'trečiom valstybėmis'. Kaip ten būtų, Kinija šiuo metu ieško pagalbos savo kariuomenei ir ūkinei bazei sustiprinti.

Kalbant apie tikrus karo veiksmus... Kubiečių ap-

■ Iš kitos pusės

Prof. dr. A. Maceina mano, kad "bėgti nuo mus ištikusio likimo į čiabuvio gyvenimą reiškia tremtį išduoti," — tačiau — "tremtinys pavargsta būti tremtiniu ir mėgina virsti čiabuviu!" Nebloga retorika, bet kaip tą procesą sustabdyti?

Kaip tik DRAUGE, paskelbusiam tas mintis savo Kertinėje Paraštėje (DIRVOJE jos jau buvo anksčiau), pasirodė ilgas Romo Kasparo pranešimas Bendruomenės seimui Toronte, kuris irgi prasideda Maceinos idėjomis iš jo str. "Tautos pakaitalas ar papildas, tremties prasmės jieškant." Profesorius samprotauja, kad išeivija tėra tautos papildas, kuris turėtų tautos pažangą papildyti tose srityse, kurios Lietuvoje visai ne puoselėjamos, kaip religijos kultūroje, ar turi būti prisilaikoma okupanto reikalavimų, kaip filosofijoje, literatūroje, istorijoje, sociologijoje. Ir ką Kasparas konkrečiai siūlo:

"Isteigti pasauliniu mastu veikiančią PLB Kultūros organą, kuris rūpintųsi finansavimu, išleidimu ir platinimu tokių veikalių, kurie yra reikalingi visapusiškam lietuviškos kultūros ugdymui... turiu minty religiją..."

Kiekvienas, kas turėjo kantrybės tokios rūšies išvėdžiojimus perskaityti iki tos vietos turėtų paklausti, o kūr jėzuitai, marijonai, pranciškonai? Nejaugi jie, dirbdami ir spaudos srityje, nepajėgtų išleisti ir išplatinti naujų religinių veikalių, jei tokių būtų? Nejaugi čia negalima būtų apsieiti be Bendruomenės 'organo', kurį sudarytų iš dangaus nukritę archangelai kaip p. Kasparas? Jis laimingesnis dainuškų srityje, kur gali pasigirti konkrečiu rezultatu: "Antai, 'Aušros' kvarteto apsilankymo poveikyje Argentinoje yra įsikūrę net dvi mergaičių dainininkių grupės, berods, oktetas ir sekstetas". Viso labo būtų 14 mergaičių. Tai, žinoma, didelis laimėjimas, tik nelabai aišku, kaip tai užpildytų spragą, kurią mūsų kultūroje paliko okupantas!

Kritika tačiau turi būti pozityvi, todėl aš siūlyčiau imti Maceinos mintis pažodžiui. Kodėl Bendruomenei neįsteigti kokios TREMTIES STOVYKLOS Floridoje su nuolaida ne sezono metu? Čiabuvių ten galėtų prisiminti tremties įpareigojimus!

Jei idėja būtų patraukli, ją gal pasipelnimo sumetimais įkūnytų vietos čiabuvių. Jokio kapitalo nereiktų ir TREMTIES PASNIKO dienos paskelbimui, ją bojantiems būtų net sveika.

vm

mokyta ir sovietų apginkluota Etijopijos kariuomenė pasiekė žymių laimėjimų prieš Eritrėjos sukilėlius. Eritrėjos Išvadavimo Frontas skelba, kad nuo liepos 15 d. jis užmušęs 4,000 etijopų ir sunaikinęs 61 jų tanką. Kita sukilėlių grupė — Eritrėjos Liaudies Išvadavimo Frontas skelbia, kad jo kariai pasitraukę be kautynių į saugesnes pozicijas. Kaip ten būtų, Etijopija jau kon-

troliuoja visus didesnius miestus ir kelius į juos. Eritrėjos sukilėlių bazes esančios apie Af Abed, Nakfa ir Karora (prie Sudano sienos), miestelius. Apla- mai, Eritrėjos terenas yra labai palankus partizanų veiklai. Kovos su jais ilgai- niui sunaikino Haile Selassies režimą, panašus likimas gali ištikti ir dabartinį, sovietų remiama režimą — viliasi The Economist.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
 Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KORP! NEO-LITHUANIA IŠVYKA

Korp! Neo-Lithuania, nors išblokšta iš tėvynės, kiek sąlygos ir aplinkybės leidžia, laikosi turėtų tradicijų.

Bepigu buvo savoje tėvynėje. Turėjome savo pastogę, gyvenome tame pačiame nedideliame mieste — laikinojoje sostinėje Kaune, lankėme tą patį Vytauto Didžiojo universitetą, nors išmėtytą po įvairias miesto vietas, bet lengvai pasiekiamas. Visų susitikimų ir suėjimų priebeiga buvo korporacijos namai. Čia veikė valgykla, bendrabutis, skaitykla, puošni, korporacijos bei Lietuvos miestų herbais padabinta salė. Čia korporantai jautėsi, kaip namie.

Gyvendami tremtyje tų sąlygų neturime. Esame išblaškyti ne tik po visą šį bėrybi kraštą, bet išsklaidyti ir po visus kontinentus. Draugėn susirinkti ne dažnai galime, nes tolimi atstumai, nors ir labai technikos išstobulintame amžiuje, ne lengvai nugalimi. Glaudesni kontaktai palaikomi šiaurės Amerikos kontinente gyvenančių korporantų tarpe, nes lengviau ir greičiau vieni kitus galime pasiekti.

Platesnei veiklai išvystyti ir glaudesniems kontaktams palaikyti, tirščiau lietuvių apgyventose vietovėse, įsisteigę korporacijos padaliniai, kurie vykdo Neo-Lithuanijos tikslus ir uždavinius.

Kad ryšiai tarp atskirų padalinių ir kolegų nenutruktų, buvo ruošiamos savaitinės stovyklos su plačiomis ir įvairiomis kultūrinėmis programomis. Ilgainiui savaitinių stovyklų dalyvių skaičius pradėjo mažėti, nes vyresnieji pavargo, jaunesnieji, sukūrę šeimas rūpinosi savo atžalynu, o pačių jauniausiųjų kas metinis prieauglis sumažėjo. Tokiu būdu, buvo pereita prie savaitgalinių 2-3 dienų išvykų. Tokiose išvykose gali dalyvauti vyresnio amžiaus kolegos, jaunosios šeimos su visu prieaugliu ir patys jauniausieji korporantai.

Dirbantiems nereikia rūpintis specialiomis atostogomis, nes Darbo Dienos savaitgalis yra visų švenčiamas. Vyr. valdyba, talkinama Chicago padalinio,

išvykai vietą, jau antri metai, parinko netoli Chicagos, lengvai pasiekiamą Detroito ir Clevelando kolegoms, Tabor Farmą, Sodus, Mich. Vardas girdėtas daugeliui lietuvių, nes dar a. a. mūsų garbės filisterio Juozo Bačiūno, buvo išgarsintas. Čia vyko ne viena veiksmų konferencija ar kitokie lietuvių sulėkimai. Šiuo metu šią vasarvietę valdo Adamkai ir taip pat sudaro lietuviams palankias sąlygas. Tad nepamirškime, mieli kolegos, laiku įsiregistruoti ir draugėje praleisti Darbo Dienos savaitgalį.

Tabor Farm vietovė yra gražioje gamtos aplinkoje, turi daug sportinių įrengimų ir salių. Čia yra teniso aikštelės, platūs golfo laukai, maudymosi baseinas, vaisių pilni didžiuliai sodai, upės ir upeliai.

Vyr. valdyba yra numačiusi kultūrinę programą, kurioje paskaitas skaitys prof. A. Augustinavičienė ir dr. L. Kriaučeliūnas, o J. Jurkūnas organizuoja aktualia tema simpoziumą. Nepamiršti ir korporacijos tradiciniai susitikimai — alutis ir arbatėlė.

Mieli kolegos-ės neolituanai, numeskime nerangumo kiautą ir dalyvausime šioje išvykoje. Čia susikims senus draugus, prisiminsime anuos gerus laikus, o taip pat susipažinsime su jaunaisiais korporantais bei jų šeimomis ir nutiesime naujas gaires atečiai.

Ši išvyka tejungia visus bendram korporantiškam darbui.

Baigiant, norėtusi sušukti su mūsų poetu, garbės filisteriu Stasiu Santvaru:

"Džiaugsmas ir laimė, perteklius ir gerovė, didelė žydinti ateitis, jeigu tik mes nepavargsim ryžtingai kovoti ir dirbti, visad bus mūsų kilniausių ir gražiausių siekimų šalis Lietuva."

"Tu ir aš, sese, aš ir tu, broli, turim būti tuo pilku, nuolat būdinčiu nežinomu kareiviu, kurių taip reikalinga mūsų amžiaus Lietuva". (aj)

PADEKITE SURASTI
DIRVAI
NAUJŲ SKAITYTOJŲ

PLB VALDYBOMS PASIKEIČIANT...

(Atkelta iš 1 psl.)

Prof. Žilevičius, priimdamas dovaną, pareiškė padėką ji pagerbusiems, išsakė gražių prisiminimų pluoštą iš anų, senų laikų, kaip buvo ruošiamas Pirmoji Dainų šventė. Baigdamas jautrų žodį, prof. Žilevičius pažymėjo, kad "kol dainuosime — mes, kaip tauta, nepražūsime".

Perduodamas naujai valdybai pareigas, Bronius Nainys savo trumpame žodyje prisiminė savo bendruomeninės veiklos dvidešimt penkerių metų kelią, pažymėdamas, kad būdinguosius darbus jis yra ataręs PLB seime ir šia proga tik norįs su mielais bendruomenės darbininkais atsiveikinti ir pasitraukti į "pensiją".

Pažymėjo, kad PLB varą atiduodas į geras, darbščias rankas, pažadėjo savo visokeriopą paramą ir palinkėjo sėkmės.

Perskaitė pareigų perdavimo aktą ir perdavė "valdžios" ženklą plaktuką naujam pirmininkui Vytautui Kamintui. Kvietė ir kitus valdybos narius savas pareigas perduoti.

Sekretoriaus pareigas Juozas Šlajus perdavė naujai sekretorei Dainai Kojelytei, įteikdamas protokolų knygą ir, kaip jis pažymėjo, daugybę susirašinėjimų bylų.

PLB išdą su aptarimu perdavė išdininkas Kostas Dočkus naujam išdininkui Mečiui Šilkaičiui. K. Dočkus pažymėjo, kad PLB valdyba buvusi taupi, tačiau savo lėšomis yra parėmusi daug, naudingų ir didelių darbų laisvojo pasaulio kraštų LB. Viso perdavė naujai valdybai 64,911.66 dol. Tai graži suma. Tokių finansinių gerų rezultatų tegalėjo pasiekti tik sumani ir darbšti valdyba. Naujoji valdyba, paveldėdama šią sumą, galės jau iš pat pradžių pradėti vykdyti suplanuotus darbus.

Naujasis PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, priėmęs pareigas, išreiškė ypatingai nuoširdžią padėką Broniui Nainiui ir paža-

Prof. J. Žilevičius dėkoja V Dainų Šventės dirigentams, komitetui ir PLB valdybai už pagerbimą. J. Kuprio nuotr.

dėjo vykdyti LB Chartoje nusakytus tikslus ir PLB seimo nutarimus, išlaikyti glaudžius santykius su Vyr. Lietuvos išlaisvinimo komitetu, su LB Kraštų valdybomis, su visom organizacijom, bei bendruomenės padaliniais. Prašė visų nuoširdžios talkos, kartais nevengiant tik objektyvios kritikos, patarimų.

Čia pat pristatė naujosios valdybos narius: vykd. vicepirmininką Vaclovą Kleizą, Mečį Šilkaičį, Dainą Kojelytę, dr. A. Paulių, Saulių Kuprį ir perdavime negalėjusius dalyvauti Antaną Juodvalkį, Romą Sakadolskį, kun. A. Saulaitį, S. J. ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkę Gabiją Juozapavičiūtę.

Taip pat pristatė dr. Leoną Kriaučeliūną, Ed. Korzoną, Joną Jasaitį, Argentinos LB pirmininką J. Papečį, Draugo redaktorių Br. Kviklį, ir eilę kitų svečių. Taip pat buvo pristatyti LB Vidurio Vakarų apygardos LB apylinkių pirmininkai bei VLIKo atstovas Antanas Sabalis, LF išd. K. Barzdukas.

Vykd. vicepirmininkas Vaclovas Kleiza patiekė įdomią statistiką apie naujosios PLB valdybos narių amžių. 2 valdybos nariai yra tarp 20-30 metų amžiaus, 2 — tarp 30-40, 3 tarp 40-50 metų, 1 tarp 50-60 ir vienas tarp 60-70 metų amžiaus. Vidurkis 45 metų amžius. Taigi valdyba, palyginant jaunų žmonių rankose, visi valdybos nariai išėję visuomeninės ir bendruomeninės veiklos mokyklą, dirbę įvairiose organizacijose, joms vadovavę.

Vytautas Kamantas, per-

traukęs pareigų perdavimo ceremonijas, pranešė, kad mirė šv. Tėvas Paulius VI. Jo šviesų atminimą dalyviai pagerbė tylos susikaupimo minute, o kun. J. Borevičius tarė prasmingą, šv. Tėvo asmenį prisimenantį ir maldos žodį.

Pareigas perduodant, Bronius Nainys pažadėjo užbaigti kai kuriuos darbus: baigti Argentinoje Berisso Mindaugo lietuvių namams statyti vajų, kurį sėkmingai vykdė ir jau surinkę nemažą sumą pinigų, o PLB valdyba paskyrusi 1000 dol. Taip pat suredaguoti paskutinį — PLB seimui skirtą Pasaulio Lietuvio numerį. O po to, PL jau redaguoti sutiko Romas Kaspars ir Romas Sakadolskis.

Deja čia tenka pridurti, kad paskutinėmis žiniomis, dėl susidėjusių aplinkybių, Br. Nainys toliau nebevadovaus minėtam piniginiam vajui ir neredaguos Pasaulio Lietuvio.

Baigiantis pareigų perdavimui, dalyviai buvo pavaišinti kukliomis vaišėmis. Dar gyvai diskutuota PLB būsimoji ir buvusioji veikla.

Sargybos pasikeitė. PLB naujų vairuotojų rankose. Pareigos sunkios, nedėkingos, tačiau ypatingai svarbios. Tikėtina, kad naujoji PLB valdyba lietuvių Bendruomenę ves našaus darbo, gražaus sutarimo keliu.

• Naujoji PLB valdyba, vadovaujama Vytauto Kamanto, glaudesniems ryšiams užmegzti, š. m. rugpiūčio 15 d. lankėsi Lietuvos gen. konsulate Chicagoje ir susitiko su gen. konsule Juze Daužvardiene, o taip pat ir su lietuvių vyskupu Vincentu Brizgiu. Pokalbiuose buvo paliesti aktualūs lietuvių reikalai ir pasidalinta ateities gairėmis. Susitikimai vyko draugiškoje ir nuoširdžioje nuotaikoje. Diplomatinė tarnyba, Bažnyčios vadovas ir PLB valdyba pasiryžę vieningai dirbti lietuvių išlaisvinimo ir Lietuvos vadavimo darbą.

PLB Valdybos pareigas perduodant susitiko: Iš kairės: Vykd. vicepirmininkas Vaclovas Kleiza, DIRVOS bendradarbis Jurgis Janušaitis, valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir VLIKo atstovas Antanas Sabalis. J. Kuprio nuotr.

SEWING MACHINE OPERATORS

Call, Walmas Sportswear

12 Jackson Ave.
Hackensack, N. J.
201-343-3722

(32-37)

Diplomatijos paraštėje (68)

Vaclovas Sidzikauskas

IŠ AUSCHWITZO IŠĖJUS

Nuo raudonoisios meškos bėgdamas patekau į rudojo vilko nasrus. Stebūklų iš jų išsigelbėjęs, buvau priverstas gyventi Berlyne. Čia veikė Vokietijos Lietuvių Sąjunga, įsikūrusi Kantstrasse 141 namuose, kurių dalelė ir man priklausė. 1926 m. M. Sleževičius su savo prieteliu E. Jodidio tuos namus nusipirko ir pasiūlė man perleisti jų penktąją dalį. Sumokėjau 3,000 vokiškų markių, likusiai sumai buvo užtraukta hipoteka.

Prasidėjus karui, 1940 ir 1941 m., t. y. po to kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, įvedė terorą ir pradėjo lietuvių inteligentų areštus, į Berlyną pradėjo plaukti, savo gyvybę ir laisvę gelbėdami, lietuviai, jų tarpe ir adv. Rapolas Skipitis, kuriam jau 1940 m. spalio mėn. pavyko laimingai pasitraukti į Vokietiją.

Jo iniciatyva Berlyne buvo suorganizuota Vokietijos Lietuvių Sąjunga, pasistačiusi sau tikslą globoti nuo bolševikų bėgusius savo tautiečius, o vėliau rūpintis ir prievartiniams darbams iš vokiečių okupuotos Lietuvos atvežtaisiais tautiečiais. Sąjungos valdybą sudarė R. Skipitis, jos ilgametis pirmininkas, be to dr. Petras Karvelis, adv. Juozas Katilius, dr. Pranas Ancevičius, Antanas Valiukėnas ir Mikas Tolišius.

1939 m. lapkričio mėn. mirusio Mykolo Sleževičiaus našlė Doma ir mano žmona Regina, — kitas savininkas L. Jodidio, E. Jodidio sūnus, kaip ir aš, tuomet buvo

Auschwitzo kacetė, — leido Sąjungai nemokamai įsikurti aukščiau suminėtame name Kantstrasse 141. Piktos valios žmonės tuo metu pradėjo skleisti pramanytas žinias, esą aš turįs namus Berlyne ir šveicarijoje ir sąskaitas tų valstybių bankuose.

Atvykęs iš Auschwitzo įsijungiau į Sąjungos veiklą; netrukus buvau išrinktas jos antruoju pirmininku. Sąjunga buvo gavusi šiek tiek pinigų iš Lietuvos, pav. 1943 ir 1944 metais lankantis Lietuvoje, tam tikri asmenys, apsisprendę pasilikti tėvynėje, įdavė pervežti Sąjungai didesnes pinigų sumas lietuviškai veiklai užsienyje remti. Tuo būdu susidarė galimybė sušelpiti vargan patekusius, ar norinčius sugrįžti į tėvynę, bet neturinčius pinigų kelionei, tautiečius.

Sąjunga aprūpindavo juos dokumentais (pasais), leidimais keliauti, tarpininkaudavo Vokietijos įstaigose, kai atvežtieji darbams susirgdavo ar šiaip patekdavo bėdon, ar norėdavo į namus sugrįžti. Mano įsipareigojimas, paleidžiant mane iš Auschwitzo kacetė, užsimelduoti Berlyne Hauptsicherheitsamte ir reikalas padėti saviems tautiečiams suvedė mane į artimesnę pažintį su tos įstaigos pareigūnais. Laikas nuo laiko Sąjungos būstinėje mes juos pavaišindavome iš Lietuvos gautu maistu ir gėralais. Savotiški būdavo tie mūsų subuvimai. Buvęs Auschwitzo kalnys sėdi greta Reichssicherheitsam-

to Ref. IV D. 3 viršininko Hauptsturmfuererio Wolf-fo, kalba ir ginčijasi aktuales politikos temomis.

Pirmas jam įrodinėja, kad ignoruodamas lietuvių tautos politines aspiracijas ir neišnaudodamas bolševikinės okupacijos lietuvių tautoje paliktos traumos, Hitleris daro didelę politinę klaidą. Elementarinė politinė išmintis, tvirtino jis, diktuoja pripažinti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo faktą, o neišvaikyti tautos sukilimo prieš bolševikiškąjį okupantą pastatytos Laikinosios vyriausybės ir jos vietoj pastatyti Zivilverwaltungą, Lietuvos gyventojų vadinamą "Zu-velverwaltungu".

Antrasis savo ruožtu stengiasi įrodinėti, kad Hitleris yra teisingas, reikalaujamas besąlyginio lojalumo ir pasitikėjimo ir kad karą laimėjęs, kiekvienai Europos tautai jis atkreiks tokią riekę, kokios ji bus savo veiksmais ir savo laikysena užsitarnavusi.

Vaišėms baigiantis, Wolfas liepdavo visiems atsistoti ir sugiedoti Lietuvos himną. Lietuvių tarpe būdavo gerus balsus turinčių žmonių, kaip kad Rapolas Skipitis, tai mūsų tautinė giesmė net sudrebindavo Sąjungos patalpų langus ir nuskambėdavo Kanstrasse. Visai priešingai būdavo su "Deutschland, Deutschland ueber alles" ..., mūsų šaliai nemokėjo nei žodžių nei gaidos, o mūsų svečiai buvo bebalsiai...

Tokiu būdu užsimezgę asmeniniai santykiai su tuo laiku galingos Vokietijos valdžios įstaigos pareigūnais sudarė man galimybę padėti į įvairias nesekmes patekusiems tautiečiams. Pareigūnus ne tik gerai nu-teikdavo medžiaginės gėrybės, kurių tuo laiku Vokietijoje trūko, bet taip pat jiems darydavo įspūdį mūsų turėtos pozicijos, turėti santykiai su pasaulio galin-gaisiais, ar jų ir nuoširdumas diskutuojant mūsų valstybių ir pasaulio proble-mas.

(Bus daugiau)

SAMPLE MAKERS

Permanent opening for Sample Maker. Applicant must be experienced in all phases of sample making for ladies better ready to wear. Convenient location—many benefits including paid hospitalization, holidays & vacation. Call MARGE KANE, 214-630-8511. APPLAUSE, INC.

1130 INWOOD RD.
DALLAS, TEXAS
Equal Opportunity Employer (27-33)

OPPORTUNITY FOR INJECTION MOLDING FOREMAN Mechanical aptitude a must. This is a working foreman position. Steady job. Excellent pay. Profit sharing. Health and accident, life, dental insurance paid. Paid vacation. Apply in person or phone 517-849-9911. MARK I MOLDED PLASTICS 164 E. Chicago Rd. Jonesville, Mich. 49250 An Equal Opportunity Employer M/F (27-35)

Engineer

PROJECT ENGINEER

One of the South's leading consulting engineering firms seeking Chem. or Mech. Engrs. with 5-10 yrs. experience in design of industrial facilities as the project engineer on a multi-million dollar energy systems project. Duties include liaison with client interpretation of design criteria changes, scheduling design work, preparing status and cash flow reports, overall coordinating of design facility and procurement of process equipment. Will report to Mgr. of Engr. Registration desirable. Knowledge of mass and energy balance and P & I diagrams mandatory. We offer relocation and excellent salary. Send resume to:

**MASON & HANGER
SILAS MASON CO., INC.**

1500 W. Main Street
Lexington, Ky. 40505

An equal Opportunity Employer

(31-33)

DUNNSTEEL PRODUCTS

TOWNSEND DIVISION OF TEXTRON INC.

P. O. BOX 280, PLYMOUTH, MICHIGAN 48170

A manufacturer of speciality cold formed heading parts — Automotive steering and suspension components, mine tools etc. — Located in a Western, Suburb of Detroit is seeking skilled and talented personnel.

TOOL DESIGN ENGINEER

Minimum 3 years cold heading tool design experience required. B.S.M.E. desirable.

TOOL MAKER

ALL MODERN LATHE AND MILLING EQUIPMENT

LATHE OPERATOR

EXPERIENCE ON LATHE AND MILLING EQUIPMENT

GRINDERS

EXPERIENC IN I.D.O.D. AND SURFACE GRINDERS
INCLUDING CARBIDE AND FINISHED GRINDING.

EXCELLENT WAGES AND BENEFITS.

Call Ms. C. Taylor or Ms. B. Mauer for appointment.

313-453-6620

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIŲ METŲ GRUPĖSE:

Rugsėjo 22 d. — \$845.00

(su vadove p. Rudziūniene)

Gruodžio 22 d. — \$1045.00

(dviejų savaitių).

Grupės aplankys Vilnių, Kauną ir Trakus. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1979 M. PRASIDEDA
BALANDŽIO 11 D.

REGISTRACIJOS PRIIMAMOS DABAR.

Dėl smulkesnių žinių ir registracijos kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom
išskvietim dokumentus.

Engineer

MECHANICAL ENGINEERS
HVAC, PIPING, PLUMBING

One of the South's leading engineering firms is seeking Mechanical Engineers with minimum 3 years experience in the design of HVAC, piping or plumbing of large industrial facilities. Applicants should be a graduate engineer preferably a P.E. We offer relocation and excellent salary, send resume to:

**MASON & HANGER
SILAS MASON CO., INC.**

1500 W. Main Street
Lexington, Ky. 40505

An Equal Opportunity Employer

(31-33)

ELECTRICIANS

An excellent opportunity is available for a qualified electrician with refrigeration experience along with a minimum of 3 years experience with numerical control machines. Must be capable of installing a wide variety of electrical or electronic equipment. Knowledge of blueprints, wiring diagrams and schematics is necessary.

Please call 216-943-5500, ext. 2202 for an appointment.

BAILEY CONTROLS

29801 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio 44092

An equal opportunity employer M/F/H

(33-34)

KŪRYBA IR MOKSLAS

ŽMOGAUS KŪRIMAS LABORATORIJOJE

Dr. Danielius Degėsys

Šių metų liepos mėnesio pabaigoje, Anglijoje, Oldham ligoninėje, Luizos Brown pagimdytas kūdikis, mergaitė, sukėlė didelį viso pasaulio dėmesį. Šis įvykis yra tuo įdomus, kad pagimdyta mergaitė nors ir buvo išnešiota neštumo metu motinos gimdoje, bet jos gyvybės pradžia buvo pradėta laboratorijoje ir tik po to besivystantis vaisius buvo perkeltas į motinos gimdą.

Geresniam šio reikalo supratimui, visų pirma pravartu susipažinti su normalia žmogaus apvaisinimo eiga. Normaliai moteris kas mėnesį, maždaug keturioliką po mėnesinių dieną, savo kiaušidėje (ovariume) pagamina vieną kiaušinėlį, kuris išsiritęs iš kiaušidės patenka į gimdos latakus (Fallopian tubes) ir pamažu rieda į gimdos vidų. Jei tu moteris tuo metu turi lytinius santykius, tai vyro sėkla (spermatozoidai) patekę į gimdos latakus (Fallopian tubes) apvaisina kiaušinėlį ir toks apvaisintas ir besivystantis kiaušinėlis maždaug po 3-4 dienų nukeliauja į gimdos vidų, kur jis prigijęs gimdos gleivinėje vystosi toliau. Po devynių mėnesių pilnai išsivystęs kūdikis natūraliu arba operatyviniu (Caesarian section) būdu būna pagimdytas.

Luiza Brown buvo 31 metų moteris, bet ji normaliu būdu pastoti negalėjo. Ji turėjo gimdą ir kiaušides, bet neturėjo gimdos latakų. Jos gimdos latakai (Fallopian tubes) dėl jų ligos buvo operacijos būdu prieš kiek tai laiko pašalinti. Luiza Brown vaikų neturėjo ir todėl norėjo bet koku būdu pastoti. Ji kreipėsi pas ginekologą dr. P. Steptoe, kuris kartu su fiziologu R. Edwards darė dirbtinio apvaisinimo bandymus. Pradžioje jų bandymai nebuvo sėkmingi. Nežiūrint, kad jiems ir buvo pavykę apvaisinti 80 moteriškų kiaušinėlių, bet nei vienas jų persodinti į gimdą neišgyveno ilgiau 3-jų mėnesių. L. Brown buvo palyginti jauna ir šiaip sveika moteris ir todėl daktarui Steptoe atrodė, kad ji bus gera kandidatė jo bandymams testui. Todėl jis neatidėliodamas ir pradėjo bandymą su Luiz Brown. Visų pirma Luizai B. buvo duodami hormonai, kurių įtakoje jos kiaušidės pagamino pribrendusių kiaušinėlių. Tada dr. Steptoe padarė

laparoskopiją, kurios metu jis ištraukė iš kiaušidės vieną pribrendusį kiaušinėlį. Laparoskopija yra nedidelė chirurginė intervencija, kurios metu į pilvo ruimą per mažą pjūvį būna įvedamas instrumentas — laparoskopas. Šis instrumentas įgalina gydytoją apžiūrėti pilvo ruime esančius organus ir net padaryti kai kurias nedideles operacijas.

Išimtą iš ovariumo kiaušinėlį dr. Steptoe įdėjo į fiziologinį skiedinį, kuriame buvo Luizos vyro sėkla (sperma). Apvaisintas kiaušinėlis pradėjo tuč tuojau vystytis. Iš vienos celės pasidarė dvi, po to keturios ir po dviejų su puse dienos jau buvo aštuonios celės. Dr. Steptoe šį aštuonių celių vaisių po dviejų su puse dienos iš fiziologinio skiedinio perkėlė į L. Brown gimdos vidų. Gi, kad gimda geriau priimtų tą vaisių, L. Brown buvo duodami specialūs moteriški hormonai. Gimdoje vaisius vystėsi normaliai ir pamažu artėjo gimdymo data. Luiza B. jautėsi gerai, bet po 8½ mėnesio neštumo jos kraujo spaudimas pradėjo kilti. Dr. Steptoe nutarė, kad ilgiau laukti gali būti pavojinga ir todėl nusprendė sutrumpinti neštumo laiką ir kūdikį pagimdyti operatyviniu, Ceasarian sekijos būdu. Taip pagimdytas kūdikis — mergaitė svėrė 5 svarus ir 12 uncijų. Ji atrodė sveika ir jokių matomų įgimtų defektų neturėjo.

Šis sėkmingas žmogaus dirbtinio apvaisinimo bandymas sukėlė didelį dėmesį ir dideles diskusijas visame pasaulyje. Apvaisinto kiaušinėlio persodinimas į svetimas gimdas gyvulių tarpe, ypač pieno ūkyje, yra praktikuojamas jau keliolika metų. Pavyzdžiui, geros veislės karvė, paruošta hormonais, gali pagaminti 10—

16 subrendusių kiaušinėlių. Juos ištraukus iš gimdos vidaus galima persodinti į kitų paskirų karvių gimdas ir tokiu būdu vienu ypu per trumpą laiką galima pagaminti 10-16 geros veislės karvių. Jungtinėse Amerikos Valstybėse tokiu metodu jau yra pagaminta bebrods apie 1000 geros veislės gyvulių.

Tokie bandymai yra gana plačiai praktikuojami ir kitų gyvulių tarpe. Kol tokie eksperimentai buvo daromi su gyvuliais niekas didelių diskusijų tuo klausimu nekėlė. Bet juos pritaikius žmogui mes susiduriame su daugeliu problemų. Visų pirma susiduriame su etiniais, moraliniais ir religiniais klausimais. Po to atsiranda teisinės problemos. Pavyzdžiui, moteris nenorėdama pergyventi neštumo laikotarpio gali pasamdyti kitą moterį į kurios gimdą būtų persodintą jos dirbtinai apvaisintą kiaušinėlį. Toks vaisius svetimoje gimdoje vystytųsi normaliai ir būtų normaliai pagimdytas. Ginčo atveju būtų sunku nuspręsti kam turėtų priklausyti toks pagimdytas vaikas. Arba gimus nenormaliam vaikui, kas turėtų jį globoti? Dėl šių ir panašių priežasčių Jungtinėse Amerikos Valstybėse žmogaus dirbtinio apvaisinimo bandymai nėra populiarūs. 1975 metais Jungtinių Amerikos Valstybių valdžios įsakymu buvo nutraukta piniginė parama toms mokslinėms institucijoms, kurios daro bandymus su žmogaus dirbtiniu apvaisinimu. Ateinančių rudenį šis reikalas bus svarstomas specialios, valdžios sudarytos, etikos reikalams spręsti komisijos. Vienas gana rimtas dirbtinam apvaisinimui užmetimas yra tas, kad mes nežinome ar toks apvaisinimas nepadidina galimybei atsi-

Manyland Books leidykla, kuriai vadovauja rašytojas Stepas Zobarskas, atlieka nepaprastos svarbos funkcijas supažindindama angliškai skaitantį pasaulį su lietuvių literatūra.

1978 metų leidyklos projektuojamųjų leidinių katalogas skelbia itin geras naujienas. Išleidžiamos net penkios lietuvių autorių knygos!

Poetas Leonardas Andriekus pasirodys su eilių rinkiniu "Eternal Dream". Tai religinės poezijos rinktinė, Jono Zdanio vertimuose. Pirmoji L. Andriekaus poezijos knyga angliškai "Amens in Amber" sulaukė palankių atsiliepimų.

Išėina pirmoji Jono Zdanio poezijos knyga "Voice on an Anthill". Jonas Zdanys poetas ir vertėjas. Nesenai pasirodė jo verstų eilių, jo redaguota lietuvių poezijos antologija "Selected postwar Lithuanian poetry". Savo eilių rinkinyje Jonas Zdanys liečia asmeniškų santykių su gamta, su mylimais asmenimis, su-

pindamas poeziją su gyvenimu.

Išleidžiamas 400 puslapių Jurgio Gliados "Agonijos" tomas. Vertė Jonas Zdanys. Tai lietuviams skaitytojams gerai pažįstama "Agonija", buvusi du kart lietuvišku "best-selleriu". Pirmoji "Nidos" laida; antroji — "Vilties" leidyklos laida. Katalogas pirstato veikala kaip "sukrečiančią dramą, vaizduojančią Lietuvos vyriausybės narius, kada raudonoji armija veržėsi per Lietuvos, Latvijos ir Estijos sienas".

Vyskupas Vincentas Brizgys pasirodo su "Catholic Church in Lithuania from 1940 to 1944" įvykių liudininko atsiminimais. Knyga turės sudominti politikus ir bažnyčios istorikus. Tai didelis įnašas pažinti, kaip dvi totalitarinės valstybės stengėsi sutriuškinti mažytę didžią daugumą katalikų tikėjimo valstybę.

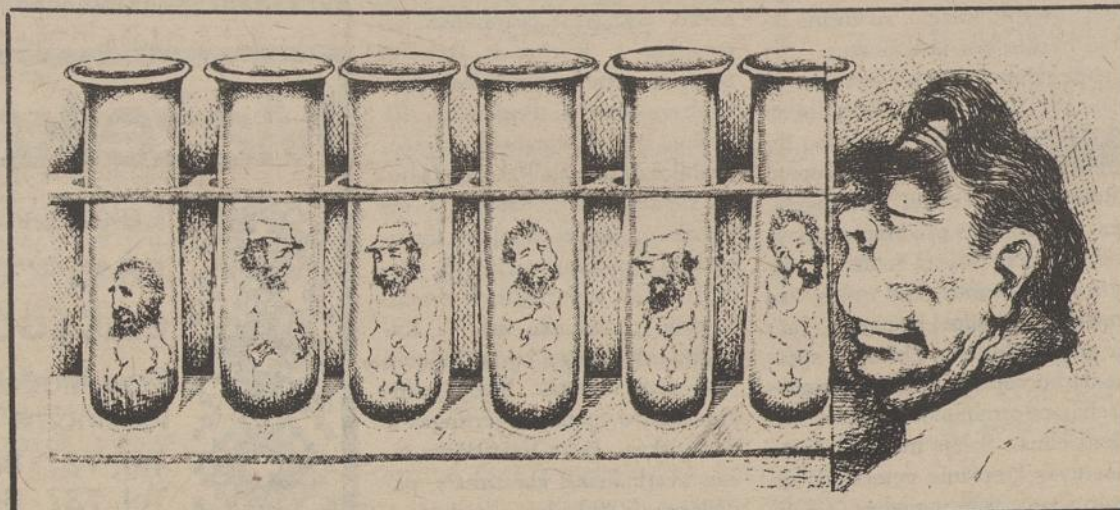
"Soviet Genocide in Lithuania", dr. Joseph Pajaujis-Javis studija aprašo sovietų vykdytą tautžudystę prieš lietuvius. Įtraukti išlikusiųjų nuo mirties liudijimai. Naujas žodis niekad neblėstančioje temoje apie sovietinės okupacijos barbariją.

Visos šios knygos praturtins asmeninius knygynėlius ir yra nepamainoma dovana, bet kuria proga, kitiems. Knygas verta jau dabar užsakyti iš leidyklos, kurios adresas: 84-39 90th St., Woodhaven, N. Y. 11421. Knygų kainos tokios: "Eternal Dream" — \$4.95. "Voice on an Anthill" — \$4.95. "Agony" — \$12.95. "Catholic Church in Lithuania from 1940 to 1944" — \$9.95. "Soviet Genocide in Lithuania" — \$10.95.

• L. Šukytė atlieka svarbiausį vaidmenį Nikolai's opere "Mery Wives of Windsor". Šios operos plokštelę dar šį mėnesį išleidžia London Record Co.

• Rašytoja Danutė Bindokienė pakviesta mielai sutiko įeiti į Dirvos novelės š. m. konkurso vertintojų komisiją, vietoj mirusios narės a. a. Elenos Songinienės. Kiti vertinimo komisijos nariai — rašyt. Alfonsas Šešplaukis ir Antanas Juodvalkis jau baigė skaityti atsiųstas konkursui noveles.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Taip prancūzų karikatūristas Tim vaizduoja Brežnevą gaminant revoliucijos vadus...

Australijos lietuvių sportininkų

KELIONE PO AMERIKĄ

Antanas Laukaitis

CHICAGOJE

Ankstyva šeštadienio popietė ir mes jau Chicagos Jaunimo Centre. Mūsų visos išvykos Amerikoje nepavargstantis ir nepamainomas vadovas Vytautas Grybauskas su visu savo didžiuoju štabu pasitinka ir prašo eiti į Jaunimo Centro patalpas. Čia esame vaišinami šaltais ir karštais gėrimais, lengvais užkandžiais ir kt. O žmonių, pažįstamų, tai neklask! Buvę australiečiai J. Ilčiukas, S. Dargis visi trys broliai Adickai, S. Dargužis, G. Dambrauskaitė ir daug, daug kitų karštai sveikina mus, vaišina ir tiesiog nepaleidžia iš savo rankų, sakydami: 'Bravo australiečiai, mes didžiuojamės jumis, nes širdyje ir patys dar tokie esam.' Malonu matyti draugus, prietelius, pažįstamus, tačiau vadovai, su apgyvendinimo viršininku V. Miceika, pradeda skirstyti svečius, kiekvienam duodami instrukcijų ir apgyvendinimo lapus. Laiko nedaug, nes jau ši vakarą mes turime didžiulį susipažinimo balių.

Kaip ir kituose Amerikos miestuose, taip ir čia Chicagoje, vasaros karštis yra tikrai australiškas, tik gal su tuo skirtumu, kad pas mus daug mažesnis oro drėgnumas ir nereikia taip daug prakaituoti. Jaunimo Centras pilnas žmonių. Moterys gražiomis balinėmis suknėmis, vyrai, nors ir prakaitėli bešluostydami, apsirengę taip pat išeiginiai. Daug kas man sako, kad niekada iki šiol, pačios vasaros karščių metu, nėra buvę tokio baliaus, kuris sutrauktų tiek daug žmonių, kad net bilietų jam pritrūko. Atrodo australiečiai yra populiari ir net didieji karščiai neatbaidė čikagiškių gražiam pabendravimui su savo tolimaisiais svečiais.

Salė tikrai pilna žmonių. Priešbalinis kokteilis atgaivina visus ir štai prasideda pats didžiausias visos mūsų išvykos pagerbimo balius. Viduje garsusis Neolituano orkestras, vadovaujamas Algio Modesto, pradeda groti, kai didžiajame salės koridoriuje, mums jau gerai pažįstamas mūsų draugas ŠALFAS atstovas čia, Jonas Bagdonas rikiuoja visus australiečius įgygiavimo eisenai. Pasigirsta lietuviško maršo garsai ir, gaušiemis plojimams palydint, į baliaus salę įgygiuoja australiečiai sportininkai, dėvėdami savo išeigines sportines uniformas. Prie scenos visiems gražiai išsirikiavus programos pranešėjas, Margučio radio vedėjas ir australiečių senas draugas - kartu su Amerikos lietuvių krepšininkais važinėjęs po Australiją - Petras Petrutis taria pirmą sveikinimo žodį ir iššaukia kiekvieną australietį, kuriam ir kuriai gražiosios čikagietės lietuvaite prisega po gelę. Didysis pagerbimo balius prasideda. Sveikinimo žodį taria šio baliaus organizatorius, mūsų australiečių neužmiršamas draugas inž. Valdas Adamkus. Dėvėdamas savo buvusią Amerikos lietuvių krepšininkų išvykos į Australiją - kuriai jis taip sėkmingai vadovavo - uniformą Valdas, kaip ir anksčiau - taip ir dabar, prabyla savo auksiniais gražbylystės žodžiais, primindamas jų padarytą taip sėkmingą pradžią ir iš to visko išsivysčiusią tokią didelę brolišką draugystę tarp Amerikos ir Australijos lietuvių.

Jo kalbą palydi karšti plojimai, išreiškiantieji ir Australijos lietuvių sportininkų padėką šiam didžiam mūsų draugui. Pakviečiama kalbėti Lietuvos Generalinė Konsulė J. Daužvardienė. Savo žodyje ji taip pat nuoširdžiai sveikina mus ir linki geriausios sportinės ir asmeninės sėkmės.

Sveikinimo žodį taria ir mūsų Amerikos išvykos vadovas Vytautas Grybauskas. Jeigu kam nors ir kada nors Australijos lietuviai sportininkai įteiks padėkos aukso medalį, tai iš jų pirmasis bus šis nepavargstantis sporto veteranas Vytautas. Nerasčiau žodžių išreikšti jam padėką už jo atliktą darbą ir pasišventimą paruošiant šią visą mūsų išvyką Amerikoje, kuri nuo pat pirmųjų atvykimo minučių yra tokia sėkminga ir kuri mums davė tiek daug mūsų gastrolių po svetingąsias Amerikos lietuvių kolonijas.

Tenka žodį tarti ir man. Širdis kupina padėkos jausmų, kuriuos yra gan sunku išreikšti keliais sakiniais. Tačiau, visų australiečių sportininkų vardu pareiškiu širdingą ačiū visiems čikagiškiams ir manau kad Chicago - kaip ir visi kiti mūsų miestai ir jų broliški priėmimai mums - niekada nebus mūsų pamiršti. Tik lietuvis lietuviui, nesvarbu kuriame kontinente jis begyventų, gali būti toks artimas ir broliškas, atidaręs ne tik savo gražiuosius namus, bet ir platiąsias lietuviškas širdis, suteikiant visur tą malonų nuoširdumą ir artumą. Ačiū, ir dar kartą ačiū čikagiškiams ir visiems Amerikos lietuviams.

Ir kas per muzika! Kas per lietuviškų, modernių ir supermodernių dalykų išpildymas, kurį taip nuostabiai parodo Neolituano orkestras. Patenkinti visi, nes sau artimo ir malonaus randa tiek ir jauni, tiek ir vyresnieji. Praktinė čiuurklėmis bėga, tačiau visi linksminasi ir randa malonumo šokių ir artimų susipažinimų.

Baliaus metu visiems svečiams P. Petručio yra pristatomas Sydnėjaus krepšininkas F. Gulbinas, kuris, grįždamas atgal į Australiją Los Angeles mieste veda vietinę lietuvaite Laurą Žaliūnaite, žinomo teatro veikėjo Algio Žaliūno dukrą. Būsimasis medicinos daktaras Romas dovanų gauna didžiulį raguolį, kurį net šiam didžiajam krepšininkui yra sunku panešti. Pagerbimo balius yra tikrai jausmingas ir malonus. Jojo metu, kartu su V. Adamkum, įteikiame buvusios I Australiją išvykos atsiminimo knygą Generalinei Konsulei J. Daužvardienei. Visų vaišių metu man tenka sėdėti greta mūsų buvusiojo Lietuvos krepšinio 'žvaigždės' Mykolo Ruzgio, su kuriuo labai nuoširdžiai išsikalbame. Jis manęs klausinėja apie buvusius jo kolegas, siūnčia geriausius linkėjimus jo buvusiems komandoms žaidėjams australiečiams - Leonui Baltrūnui ir Leonui Petrauskui, kai jo įdomiems prisiminimų pasakojimams netrūksta žodžių. Ir jie yra tokie įdomūs, kad rodos visą naktį jų galėtumei klausytis. Jam ir visiems kitiems Chicagos sporto darbuotojams ir mūsų draugam įteikiame atminimui mūsų išvykos ženklelius. Salėje matosi ir kitas Lietuvos krepšinio veteranas laimint Europos pirmenybes - tai dr. P. Mažeika.

Sekmadienis. Nors ir su apysunkiomis galvomis po buvusio vakarų karykščio baliaus, australiečiai gausiai dalyvauja jėzuitų koplyčios pamaldose. Po pamaldų Jaunimo Centre daromos nuotraukos ir vėliau prasideda sportinės rungtynės, kurios sutraukia nemažą skaičių žiūrovų. Be visų kitų, oficialiai numatytų sporto žaidynių, Chicagoje įvyksta ir draugiškos futbolo rungtynės tarp vietos vėterų ir australiečių, kurios baigiasi lygiomis. Australiečių futbolininkų komandą kelionėje sudarė mūsų moterų tinklinio treneris R. Dambrauskas. Jie iš viso žaidė trejas rungtynes ir pabaigė be pralaimėjimo. Po šių futbolo rungtynių visi australiečiai buvo pakviesti į Lituanikos futbolo svetainę garsoje Chicagos Laisvės Alėjoje, 69-je gatvėje, kur ypatingai jaukioje ir draugiškoje nuotaikoje, prie lietuviškų dešrų, amerikoniško alučio ir škotiškojo 'Jono Vaikščio tojo' buvo praleista kelios labai malonios valandos. Šis futbolo klubas gali būti visiems pavyzdys. Jie finansiniai tvarkosi labai gerai. Turi savo viešą užėigą-barą, kas leidžia jiems labai gerai išsilaikyti ir dalyvauti lietuvių vardu Chicagos futbolo pirmenybėse.

Chicagoje australiečiams buvo suruošta autobusu išvyka miesto apžiūrėjimui, kuriai vadovavo ir įžymias vietas aprodė J. Bagdonas, kai patį autobusą davė miesto savivaldybė. Labai graži išvyka buvo ir į Michigano ežerą, kurią surengė ir savo laivais-jachtomis po ežerą važinėjo lietuviai jachtklubo dalyviai su lietuviškos televizijos vedėju ir dideliu vandens sporto mėgėju R. Šluta ir jo puikia žmona.

Viešint Chicagoje, man teko šnekėti per Margučio radio, kurios vedėjas ir mano artimas prietelis Petras Petrutis mane jau ne pirmą kartą pristatė savo klausytojams. Taip pat, kartu sus savo išvykos spaudos atstovu R. Sidabru, teko būti svečiais spalvotoje lietuviškoje televizijos valandėlėje. Čia buvo rodoma ištraukos iš buvusios Kanados Pasaulio Lietuvių Sporto Šventės, kurias apibūdino J. Bagdonas ir p. Šlutenė, kai aš buvau klausinėjamas apie visą mūsų išvykos kelionę. Tai buvo mūsų su Sidabru pirmasis pasirodymas televizijoje ir, kaip kiti vėliau sakė, savo darbą atlikome visai neblogai.

Kaip jau anksčiau buvau rašęs, Toronte - Pasaulio Lietuvių Dienų metu - Amerikos, Kanados ir Australijos lietuvių sporto vadovai įsteigė Pasaulio Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungą. Būnant Detroite teko plačiau šį reikalą aptarti su ten atvykusiu P. Bernecku - ŠALFAS pirmininku, torontiešiu J. Karpiu ir Detroito B-nės pirmininku bei dideiu sporto darbuotoju A. Rugieniu. Jie įgaliojo mane, būnant Chicagoje, susitikti su naująja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba ar jos nariais. Tarpininkaujant buvusiam PLB pirmininkui inž. B. Nainiui, buvau supažindintas su dabartiniu pirmininku inž. V. Kamantu ir V. Kleiza, kuris yra jauno reikalo vadovas. Mūsų susitikimas buvo ypatingai vertingas ir draugiškas. Buvo išsiaiškinta visais svarbiaisiais klausimais, panaikintas ir išklaidytas, galbūt sąkyčiau nepasitikėjimas sportininkų ateitimi būsimoje PLB-nės veikloje ir prieita vienos ir tvirtos nuomonės, kad ateities pasaulio lietuvių sportininkų darbas ir veikla bus derinama ir dirbama kartu su Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, prašant ir duodant visokeriopą pagalbą vieni kitiems. 'Kaip mes galime nepadėti sportininkams ir kartu nedirbti su jais?' - draugiškai besišypsodami pareiškė Bendruomenės vadovai. - 'tiek mano, tiek ir mano kolegos vaikai yra aktyvūs lietuviškame sporte' - pasakė V. Kamantas, - 'gi pats V. Kleiza buvo ir yra visa širdimi sportininkas ir jaunimo draugas.' Girdint tokius žodžius, atrodo, pasaulio lietuviai sportininkai turės tikrai stiprų savo užnugarį ir ateities darbas turėtų būti labai sėkmingas.

Svečiuojantis Chicagoje aplankau savo gerą prietelį, menininką ir didelį Tautinės S-gos veikėją P. Vėbra, kuris su savo draugais vaišina mane ir kitus savo sugautą karališkai pagaminta žuvimi. Ach kaip buvo skanu! Susitinku savo buvusio olimpiadinių išvykų draugo dr. A. Ramono, taip staiga ir tragiškai žuvusio, našlę ir taip pat mano gerą draugę Ingridą, kuriai ši asmeninė tragedija buvo taip sunku pergyventi. Susitinku daug draugų, prietelių ir pažįstamų ir kurių, visa bėda, dėl taip didelio darbo būnant šios išvykos vadovu, negaliu aplankyti. Tačiau Gintaro klubas ir vėl pasidaro australiečių vyriausiąja būstine. Nors A. Lietuvninkas - senasis šio klubo savininkas - ši savo Laisvės Alėjos barą ir pardavė jaunesnei šeimai ir pats čia yra tik svečias. Tačiau Gintaras ir toliau gyvuoja ir taip svingingai priėmė australiečius! Kalbat apie Chicago, būtų tikra nuodėmė, jeigu aš nepaminėčiau garsiojo 69-sios gatvės Andriejausko baro. Tai žmogus aukštinės širdies ir vieną dieną mes australiečiai norėtume jį pamatyti Australijoje, kad bent kiek galėtume jam atsidėkoti už jo pareikštą vaišingumą mums visiems. Gi aš asmeniškai spaudžiu ranką ir sakau ačiū šiam mielumam savo čikagiškiui prieteliui.

Paskutinę dieną Chicagoje mūsų jaunųjų komandos vadovas Jurgis Liutikas švenčia savo gimimo dieną. Išleistuvės ir jo pagerbimas numatomas Gintaro klube. Tačiau pavakary jo draugai jį nuveža į garsųjį beisbolo stadioną Chicagoje, kur vyksta svarbios rungtynės, kurias be vietinių žiūrovų stebi ir keli milijonai televizijos žiūrovų. Ir koks buvo Jurgio nustebimas, kai milžiniškoje skelbimų lentoje pasirodė didžiulis elektrinis užrašas - 'Happy birthday Jurgis Liutikas from Sydney, Australia!'. Mūsų mielas Jurgelis tik širdies atakos bežiūrėdamas negavo. Vakare neoficialus atsisveikinimas ir Jurgio metelių pagerbimas. Gintaras pilnas vietinių draugų ir australiečių. Mielos mūsų draugės - Danguolė Ilginytė, buvusi sydnėjiešė Genė Dambrauskaitė ir kitos lietuviškų dainų lakštingalos - parūpina puikų tortą ir išleistuvės, gimimo dieną, palydint nenuilstančioms lietuviškoms dainoms, drebina Gintaro sienas.

Atrodo, kad Chicago jau tampa ir mūsų išvykos sostine, nes čia pasibaigia mūsų visos sportinės rungtys ir visi sportininkai gali jau laisvai atsigauti, atsipūsti ir nebijoti, kad jų seržantas, žandaras ir bosas - kaip jie mane per šias šešias savaites vadino - jau daugiau ant jų nerėks, nesibars ir neįrašins suspendavimu ar diskvalifikavimu. Atėjo laikas ir atsipūtimui bei pasilinksminimui.

Malonios ir puikios dienos Chicagoje baigiasi. Liūdna ir skaudu palikti šį taip lietuvišką ir artimą mums miestą, kuris mums parodė tą didelį masinį lietuvišką gyvenimą Amerikoje. Ateina laikas viskam, atėjo laikas ir mūsų išvykimui. Daug kas su ašaromis, daug kas su gražiais prisiminimais, išpūžiais ir svajonių pyknėmis atsiduriame aerodrome, iš kurio net trintis paskirais lėktuvais paliekame šią lietuvišką gyvenimo sostinę. Sudiev Chicago, sudiev draugai, sudiev sportininkai, sudiev ir tau Vytautei Grybauskai, ir ačiū jums visiems už tą puikų australiečių priėmimą.

OPPORTUNITY FOR OFFICE PERSONNEL

Must be able to type, do clerical work and answer telephone. Excellent working conditions.

Call M. KELLY

313-353-8400

(31-37)

BOLT MAKER OPERS.

EXPERIENCED ONLY

Applications now being accepted. We offer excellent wages. Starting rate \$7.72 an hour and fringe benefits.

CALL JACK GURNEY

FEDERAL SCREW WORKS

3401 MARTIN AVE.
DETROIT, MICH. 48210
313-841-8400

Equal Opportunity Employer (33-35)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL.

Tryns Moderniškos Kopolyčios Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

Mes beveik nugalėjome rūkymo įprotį.

Plieno gaminimas yra didžiulis komplikotas nešvarus procesas.

Visa tai yra taip milžiniška, kad beveik sunku nusakyti.

Pagrindinė deguonies krosnis pripildoma tirpinta geležimi.

Pasirinkti šią pagrindinę deguonies krosnį (BOF, trumpai). Tai padaro plieną pučiant deguonį ištirpintu geležies ir plieno likučius.

Tas pats procesas tačiau taip pat pagamina dujas turinčias nepageidaujamą šalutinį produktą vadinamą "iron oxide". Paprastai tai žinoma kaip raudonos dulkės.

Aukštas technologijos valymas.

Aišku, plieno gaminimo problema yra sulaikyti šias raudonas dulkes patekti į orą.

Kad tai padaryti Republic Steel įrūošė sudėtingą aplinkos kontrolės priemonę vadinama "supressed combustion system". (Arba SC sistema).

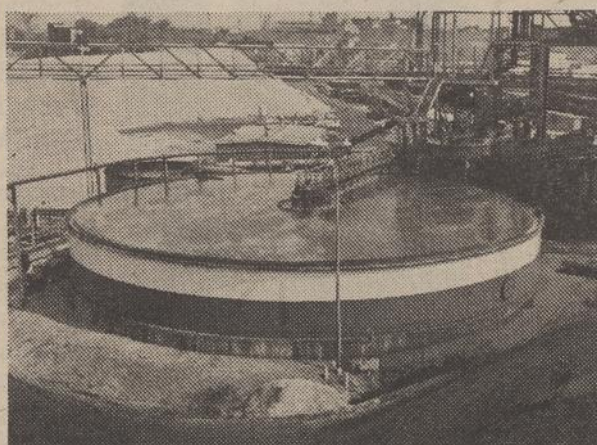
Šis didžiulis pastatas atlieka darbą ištraukdamas nešvarias plieno gaminimo dujas per velymo sistemą ir pašalina 99.9% dulkių dujose.

Pirma dujos, tada vanduo.

Pirma dujos yra išvalomos su aukštu spaudimu vandens purkšlėmis, kurios pašina

dulkių gabaliukus. Tada išvalytos dujos deginamos pačiame kamino viršuje. Tai ką jūs matote išeinant iš kamino yra švari mėlyna liepsna arba "plume of steam".

Virš 120 milijonų kubinių pėdų dujų yra išvaloma kasdien. Ir palieka mus su 3 milijonais galionų nešvaraus vandens kasdien.

Vienas iš dviejų vandens filtravimo BOF sistemos tankų.

Nešvarus vanduo vamzdžiais nuleidžiamas į didžiulį paruošos skyrių, kur dulkių gabaliukai atskiriami į tankus.

Dauguma išvalyto vandens grąžinama į sistemą. Likutis grąžinamas į Cuyahoga upę, švaresnis negu buvo prieš mums paimant.

Mes pakeičiame kasdien dūmus ir 200 tonų žemės.

Galutinai dulkių gabaliukai, kurie būna pašalinti iš dujų ir vandens yra surenkami dumblo formoje ir išvežiami žemės išlyginimo panaudojimui apie 200 tonų kasdien.

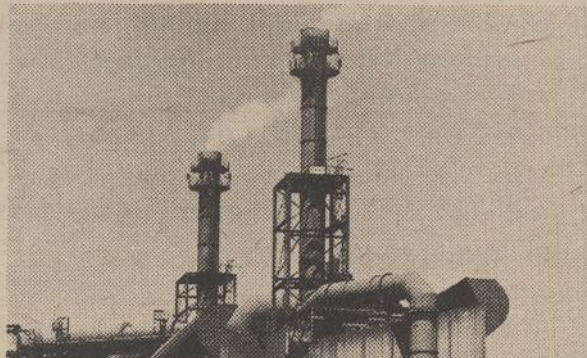

Sunkvežimiai su dumblių naudojami žemės sulyginimui.

Didelė ir brangi išvada.

Republic's SC sistema yra virš 20 aukštų didumo pastatas, užtruko virš 2 metų rengimui. Kainuoja daugiau negu \$40,000,000. Beveik dukart tiek kainuoja valstybinis pastatas Clevelande.

SC sistema atlieka puikų darbą palaikydama švaresnį orą ir vandenį mūsų pagrindinės deguonies krosnies, kurioj gaminamas plienas pilną parą.

Dvigubi kaminai mūsų SC sistemos.

SC sistema viena iš daugelio aplinkos pagerinimo, kuria Republic padarė savo Clevelande veikloje.

Žinoma, tai svarbu mums. Bet tai taip pat svarbu ir jums ir kiekvienam kuris gyvena Clevelande.

Republicsteel

■ Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

Rašyt. Vytautas Alantas su dail. S. Smalinskiene ir E. Baubliene stebi įdomybes St. Butkaus šaulių kuopos gegužinėje. K. Sragausko nuotr.

STASIO BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS IŠVYKA

Stasio Butkaus šaulių kuopa rugpiūčio 6 d. Sofijos ir Adolfo Vasiulių gražioje sodyboje turėjo surengusi tradicinę metinę išvyką. Esant gražiam orui į išvyką privažiavo daug žmonių iš arti ir toli.

12 val. kuopos kapelionas kun. Alfonsas Babonas už žuvusius, nukankintus ir mirusius šaulius atnašavo šv. Mišias.

Po pietų kuopos vicepirmininkė Stefa Kaunelienė pravedė meninę programą. Pirmojoje vietoje buvo pagerbti Lietuvos Sporto rungtyne, Toronte, laimėję dovanas: Jonas Šostakas 2 aukso medalius ir Vitali-

jus Šeputa 2 sidabro medalius.

Anelė Žiedienė padėklamavo Aisčio eilėraštį "Šilainė", o Karolis Balys paskaitė rašytojo-žurnalisto Balio Gražulio parašytą poemą "Auksiniai Metai". St. Kaunelienė padėjo programos atlikėjams ir tuo pačiu pranešė, kad Ona ir Jonas Šostakai Wayne State universiteto lietuvių kambariui paaukojo 100 dol.

Šauliai turėjo turtingą suaukotų dovanų stalą. Mažai buvo tokių, kurie dovanų negavo. Dovanų paskirstymą tvarkė: Lidija Mingėlienė, Julija Bliūdžiuvienė ir Marijonas Šnapštys talkininkaujant gražiam būreliui jaunų mergaičių. Išvyka skaitoma 100% pavykusi. Atvyko apie 150 sve-

čių. Visi džiaugėsi ir buvo patenkinti Sofijos ir Adolfo Vasiulių gražia sodyba. Padėka jiems!

Bare dirbo Stasys Bartkus. Maistui ir gėrimams tikėtus pardavinėjo išdinin kas Juozas Augaitis.

Išvykoje buvo suruošta maža Genocidos parodėlė ir rašomi Amerikos pareigūnams prašymai, kad būtų daromi žygiai išlaisvinti V. Petkų.

MERGAIČIŲ CHORUI

Visų pirma, esu dėkingas visoms 32 mergaitėms, kurios aktyviai dalyvavo generalinėje repeticijoje ir Dainų šventės koncerte liepos 2 d. Toronte.

Mergaičių choras su Windsoro šokėjų grupe atliks meninę programą ir atstovaus lietuvių tautų festivalyje rugsėjo 9 d., šeštadienį, tarp 3 ir 4 val. po pietų Jacksonė, Mich. Todėl prašau visų būti pirmoje po vasaros atostogų repeticijoje, kuri įvyks ketvirtadienį, 7 val. vak., rugpiūčio 31 d. Dievo Apvaizdos parapijos patalpose. Visos mergaitės prašomos atsiminti Dainų šventės repertuaro gaidas.

Mergaičių vokalinis ansamblis taip pat atliks meninę banketo programą rugsėjo 23 d. Clevelande. Taip pat mergaičių choras yra pakviestas atlikti meninę programą Vasario 16-tosios minėjime 1979 m.

S. Sližys

ARŪNAS VAITIEKAITIS — CHIRURGAS

Š. m. birželio mėn. Arūnas Vaitiekaitis gavo medicinoje specialybės laipsnį "Oral and Maxillo Facial Surgery" iš University of Cincinnati Medical Center.

Arūnas gimė Vokietijoje. Aukštesniąją mokyklą Catholic Central baigė Detroit. Wayne State universitete, Detroit, gavo bakaluro laipsnį iš chemijos.

Odontologiją baigė 1973 metais University of Michigan, Ann Arbor, Mich. 1974 m. atliko vienerių metų praktiką Internship Chicagoje Presbyterian san Lukas ligoninėje. Odontologijos laipsniu nepasitenkino ir nepatingėjo toliau studijuoti.

1975 metais įstojo į Cincinnati Universiteto Medi-

ELIZABETH

ELIZABETHAS GYVUOJA

New Yorko pašonėje prisilietus i a m e Elizabeth, veikia gana gyvas ALT S-gos skyrius, savo eilėse turįs 50 narių, jų tarpe nemažai ir moterų. Vytauti Abraičiui išvykus į saulėtąją Floridą, skyriui teko išsirinkti naują pirmininką. Šias pareigas eiti sutiko Petras Lanys, judrus, linksmas ir retai kada tepavargstas žmogus.

Birželio 24 gražioje žalmynais apsuptoje Jono ir Natalijos Subačių sodyboje, įvyko nuotaikinga skyriaus narių ir jų bičiulių gegužinė. Buvo lietuviškai pasivašinta, diskutuota ir padainuota. Tai viena iš mėgiamiausių pramogų ir, reikia pasakyti, kad ji buvo kaip ir praeityje sklandžiai organizuota.

Šiuo metu valdyba ruošiasi savo tradiciniam Tautos šventės minėjimui, kuris įvyks rugsėjo 30 dieną, Lietuvių Laisvės Salėje Elizabeth. Programa šį kartą bus visiškai nauja ir negirdėta. Meninę dalį atliks dvi jaunosios kartos atstovės — Regina Žymantaitė ir Audronė Veblaitytė. Iki šiol Reginą pažinojome kaip veiklią visuomenininkę, tačiau šiame minėjime ji pasirodys kaip dainininkė-solistė. Tai bus daug kam maloni naujiena, nes muzikos menininkų mes labai stokojame. Atitinkamu žodžiu į mus prabilęs Seton Hall Universiteto profesorius dr. Jokūbas Stukas. Po to bus vaisės ir šokiai. Tai viskas bus rugsėjo 30 dieną.

Kaip matome, Elizabetho skyrius rimtai tai šventei ruošiasi ir su šiuo renginiu atsilankiusių svečių neapvils. Skyriaus valdybą sudaro: Petras Lanys, Pranas Damijonaitis, Vincas Mi-

cal Center. Per tris metus ji pabaigė gaudamas aukščiau paminėtą specialybės laipsnį iš chirurgijos. Arūnas visu šimtu procentu buvo ir manau, kad ir toliau pasiliks visuomenininkas.

Jis dalyvavo skautuose, šoko tautinių šokių grupėse, dainavo choruose...

Baigęs aukštesniuosius mokslus įstojo į Korp! Neolithuania. Buvo Detroito padalinio pirmininku ir šiandien yra jos filisteriu.

Arūnas yra medikų šeimos: tėvas Algirdas yra farmacininkas, o motina Regina Valiūkaitė — odontologė.

Naujasis Medicinos chirurgas toli nuo Detroito nepasitraukė. Savo kabinetą spalio mėn. pabaigoje atidaro Plymouth, Mich.

Linkime pradedančiam chirurgui geros sėkmės.

Jonas Gaižutis

siūnas, Petras Lukas, Jurgis Miežaitis ir Julius Veb-laitis. (jv)

PASIKEITIMAI JAV LB KULTŪROS TARYBOJE

Dvejus metus pareigas ėjusiam LB Kultūros tarybos pirm. Juozui Gailai iš pareigų pasitraukus, Krašto valdybos pirm. Alg. Gečio kvietimu jas perėmė Baltimorėje gyvenęs Aleksandras Radžius. Naujasis Kultūros tarybos pirmininkas yra žinomas publicistas, poetas, pedagogas, J. Gailos vadovautoje Kultūros taryboje ėjęs vicepirmininko pareigas.

Svarstant kultūrinius klausimus buvo nutarta kreiptis į Kultūros tarybą ir ją prašyti dėmesį skirti artėjančios Vilniaus universiteto 400 metų sukakties paminėjimui ir atžymėjimui išeivijoje atliktam didžiajam užsimojimui — išleidimui Lietuvių Enciklopedijos ir Encyclopedia Lituanica. Su šio darbo pabaigimu yra baigtas krauti išeivijos didysis lobis laisvam gyvenimui prisikelsiančiai lietuvių tautai. Taip pat nutarta kreiptis į bendruomeninius vienetus ir prašyti juos paremti Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo pastato Putname statybą.

RUGSĖJIS — LB MĖNUO

Su rugsėjo mėnesiu vėl atsivers mūsų lituanistinių mokyklų durys, vėl prasidės koncertai, chorų ir tautinių šokių grupių repeticijos, įvairūs minėjimai ir kito pobūdžio renginiai. Pagal nusistovėjusią tradiciją, JAV LB vienetai rugsėjo mėnesį telkia paramą lituanistinių mokyklų išlaikymui, o taip pat ir kultūrinės srities veiklai paremti. Posėdyje nutarta šiais metais kultūrinės veiklos parėmimui gauti finansinę paramą iš kitų šaltinių ir rugsėjo mėnesio vąj pašvęsti iš imtinai našesniai lėšų sukėlimui lituanistiniam švietimui paremti. Bus kreipiamasi į bendruomeninius vienetus ir tėvų komitetus lėšų ir mokinių į lituanistines mokyklas telkimo reikalais, o spauda bus prašoma LB mėnesio metu lituanistinio švietimo ir kultūrinės veiklos pagyvinimo mintį stipriaus paakcentuoti.

Pereitą pavasarį vykdant finansinį vąj Pasaulio Lietuvių Dienoms paremti buvo nutarta spaudos stiprinimui skirtą skaitytojų ir lėšų telkimo vąj nukelti į šį rudėnį. Spaudos vąjus šiais metais bus pradėtas rugsėjo mėnesiu ir tęsiamas iki 1978 metų gruodžio paskutinės dienos. Vąjui, kaip ir ankstyvesniais metais, vadovaus LB Krašto valdybos vicepirm. Rimas Česonis.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

WOODHAVEN STAMPING PLANT

Has Immediate Openings for Qualified Journeymen

TOOL and DIE WELDERS

APPLY EMPLOYMENT OFFICE

I-75 and West Road, Monday thru Friday

7:30 A.M. thru 4:00 P.M.

WOODHAVEN STAMPING PLANT

Trenton, Michigan 48183

An Equal Opportunity Employer

(31-37)

MILLRIGHTS

Immediate openings available for experienced millrights. Applicants must be familiar with the repair, installation & inspection of industrial equipment. Should also be able to work with various hand powered tools, perform welding & burning skills & be able to read blue prints.

Salary commensurate with qualifications which includes a comprehensive employee benefit program. Minimum rate per hour \$7.64.

For applications contact:

EMPLOYMENT OFFICE

219-944-3416

Between 8 A.M. & 5 P.M.

or

Mail Resume to:

One North Buchanan St.

Gary, Ind. 46402

GARY WORKS

An equal Opportunity Employer

(30-39)

UOGOS - brangi vasaros dovana

Stefanija Stasiene

Nuo gegužės mėnesio iki vėlyvaus rugsėjo gamta mums teikia visą eilę įvairiausių uogų, kurios netik sezono metu taip vertingai papildoma mūsų mitybą, bet ir ilgais žiemos mėnesiais dažnai pajvairina mūsų stalą. Visi džiaugiamės vasaros žaluma, saulėtomis dienomis ir gausiomis sodo dovanomis, kurios kiekvieną vilioja savo ryškiomis spalvomis, malonių kvapu ir gaivinančiomis sultimis saulėje sirpstančių uogų. Vasaros sezono metu vienos uogos seka paskui kitas, tiesiog kaip iš gausybės rago: žemuogės, braškės, serbentai, avietės, vyšnios, agrastai, mėlynės ...

Šios gėrybės skirtos ne vien tik pasismaguriavimui ar stalo dekoracijai. Ne, uogos labai reikšmingos mūsų mitybai bei sveikatai.

Žinoma, dideliu maistingu mu uogos nepasižymi, nes 85% jų sudėties sudaro vanduo, tačiau negalime nuneigti uogose esančių mineralų bei vitaminų. Uogose esančios rūkštys veikia labai gaivinančiai, o vaisinis bei vynuoginis cukrus labai greit žarnų absorbuojamas patenka per trumpą laiką į kraują. Iš vitaminų daugiausia uogose randama C ir A, o kalijaus, kalcijaus ir magnezijos turi visos uogos.

Patartina nuskintas uogas tuojau ir naudoti, kad šios reikšmingos medžiagos nežūtų. Mat šiltas oras, spaudimas bei rūgimo procesas mineralus naikina.

Šiuo metu kaip tik mėlynių sezonas, kitos uogos jau pasibaigusios. Lietuvoje mėlynės rinkdavome daugiausia miškuose, kurių nokimo laikas prasidėdavo kiek anksčiau, t.y. birželio pabaigoje ir liepos pradžioje. Čia kultūrinių mėlynių sezonas kiek vėlesnis - rugpiūtis ir rugsėjis. Mėlynės mūsų buvo mėgiamos tėvynėje, taip pat ir čia, nes jos malonaus aromato, saldrūkščio skonio ir įvairiai gali būti naudojamos.

Dietinė jų reikšmė taip pat labai svarbi, nes reguliuoja vidurius ir turi nemažai vitamino A. Nuo senų laikų mėlynės mūsų tautoje žinomos kaip vaistinės uogos. Tai pirmas natūralus vaistas susirgus viduriavimu. Be to

jos gydo ir įvairiausių kitus skilvio negalavimus ir dezinfekuoja burną.

Daug mėlynių suvartojama desertui, kaip antai - ledai su mėlynėmis, įvairūs trapūs kepiniai su mėlynėmis, virtiniai su mėlynėmis ir t.t. Štai vienas iš kepinų su mėlynėmis!

Imti: 1¼ puoduko miltų, 8 valg. šaukštus sviesto ar margarino (4 Oz.), 4 valg. šaukšt. šalto vandens, ½ citrinos žievės (tarkuotos).

Supilti miltus į bliūdą, sudėti supiaustytą gabalėliais sviestą ir rankomis greitai sujungti į smulkias kruopules. Sudėti citrinos žievę. Šlakstant vandeniu, tešla sujungti į rutulį ir delnu keletą sekundžių paminkyti, kol tešlos paviršius pasidarys lygus (neskilinės). Vėl padaryti rutulį, pabarstyti miltais ir, suvyniojus į vaškinį popieri, padėti pusvalandžiui šaltai.

Vėliau, tešlą padėjus ant vaškinio popierio iškočioti ir iškloti ja 10 colių apvalią formą. Gražiau jei formos kraštai būtų banguoti. Tešlos kraštai turi būti lygūs su forma. Šakute dugną keliose vietose subadyti ir padėti vienai valandai šaltai.

Kad kepat tešlos paviršiuje nesusidarytų iškilimų, patartina prieš dedant į orkaitę tešlos paviršių padengti vaškiniu popieriu sulig formos kraštais ir užpilti du puodukus sausų žirnių ar pupų.

Kepti prie 375 laipsnių F. 20 min. Vėliau popieri su žirniais iškelti ir toliau kepti 15 min. Kepti iki šiek tiek pagels. Iškepus išimti iš formos ir atvėsinti.

2 puod. mėlynių, ½ puod. cukraus, ¼ puod. citrinos sunkos, 1 arb. šaukšt. tarkuotos citrinos žievės supilti į indą ir 10 min. pavirti. 1 arbat. šaukšt. krakmolo išmaišyti viename valgomo šaukšt. vandens ir maišant sutirštinti mėlynės. Atvėsinti. Pagaliau supilti 2 puodukus nevirtų mėlynių, atsargiai išmaišyti ir pripildyti atvėsusi kepinį. Tiekiant į stalą kepinio pakraščius pabarstyti cukraus pudra arba visą padengti plakta grietine.

The Lithuanian wedding reception was more than a celebration of marriage. It was a demonstration of freedom.

The bride is Maria Idelio. At left is the bridegroom, Virgis Vilkinas. On April 22nd in Cleveland, Ohio, they and nearly 800 guests danced and sang until it was time to go, and then they danced and sang some more.

Henrikas gave up his position as a banker and fled Lithuania following Soviet annexation in 1940. Immigrating to the United States, he became a factory worker. Laboring nights and weekends, he has put his three children through college. "It was a decision I made gladly to chase freedom. We have much to celebrate." We're the Martin Marietta.

Corporation. We believe that moments like this wedding reflect a basic, enduring strength of our country. For the good of us all, they're worth preserving. The things we make are so much a part of America that we have an interest in making America a better place for everyone. Here's to the bride and groom and freedom.

MARTIN MARIETTA
CIMENT
ALUMINIJAS
ALUMINIJAS
ALUMINIJAS

Plačiai pasaulyje skaitomas Newsweek žurnalas rugpiūčio 21 d. numerįje išidėjo spalvotą per pilnus du puslapius nuotrauką (čia ji perspausdinama sumažinta) iš clevelandietės Marytės Idzelytės ir washingtoniečio Virgio Viliamo vestuvių. Rašoma, kad tai lietuviškos, į laisvę ištrūkusių šeimų, jungtuvės, bei mini Henriko Idzelio atsiradimą Vakaruose, pabrėžiant, kad čia buvo ne tik vestuvės, bet ir laisvės demonstracija.

CAPE COD

LIETUVIŠKA GEGUŽINĖ

Šiais metais, kaip ir pernai, rugpiūčio 5 d. p.p. Bliudnikų sodyboje įvyko visų Cape Cod gyvenančių ir atostogaujančių lietuvių gegužinė-piknikas. Dalyvavo apie 200 tautiečių, atvykusių iš įvairių vietovių, net iš Los Angeles, Kanados, Bostono ir kt., o amžiumi — tai pradedant dviejų mėnesių naujagimių iki devyniasdešimt metų amžiaus,

jaunos dvasios pensininko.

Nors keletą dienų prieš tai smarkiai lyjo, bet šeštadienis buvo puikus piknikui. Lietaus nepabijojo net ir mūsų menininkas J. Sodaitis, kol kas dar gyvenantis New Jersey, bet jau pasirošęs įsikurti Cape Cod, atviroje gamtoje prie pušų tvirtino savo kūrinius parodai. Buvo išstatyta 30 paveikslų (iš jų 5 parduoti). J. Sodaitis dirba naujovišku, jė paties pavadinu — tapybos grafikos metodu lietuviškais motyvais. Pa-

rodą visi labai domėjosi ir padėka jam už jos suruošimą.

Tai sudarė tikrai įdomų vaizdą, tarp lietuvių p.p. Bliudnikų, židžiūnų, šlapelių ir Mandeikio naujų ir gražių namų su gražiais gėlynais ir lauke prie pušų išstatyta lietuviškais motyvais meno kūrinių.

Laike gegužinės buvo renkami parašai peticijai išlaisvinti Petkų. Peticija su parašais išsiųsta prezidentui Carteriui, Valstybės sekretoriui Vance, sen. E. Kennedy, E. Brooke ir kongresmanui Studds.

Kieme prie unguriams rūkyti rūkyklos ir pečiaus vyko judrus gyvenimas. Ten mūsų darbščių ponių: T. Bliudnikienės, B. Jucėnienės, S. Šlapelienės ir E. Ambrozaitienės buvo gaminami skanūs lietuviški kopūstai su dešrom, hamburgeriai, dešrelės ir kt. skanestai, Taip pat garavo kava su ponių keptais pyragaičiais ir gaivinantys gėrimai.

Buvo net 16 stalų pilnai užimtų. Po to, buvo leidžiama pačių tautiečių suaukotojų daiktų loterija, kurioje buvo labai vertingų laimėjimų. Įdomiausia tur būt dovana buvo LB apyl. pirm. E. Bliudniko sugaudytų ir išrūkytų ungurių net 5 laimėjimai po 2 ungurius. Tarp dovanų buvo keletą bonkų stipraus gėrimų, gražiai dekoruoti tortas, namuose gamintų serbentų bei aviečių uogienės ir kitų vertingų dalykų.

Apylinkės valdyba ir rengėjai reiškia visiems tautiečiams, kurie ar tai dovanomis ar savo darbu ar kito kiu būdu padėjo ir prisidėjo prie šios geros gegužinės pasisekimo, taip pat visiems dalyvavusiems, nuoširdžiausią padėką.

Linkime, kad pagal daugelio norą, ir kitais metais ta tradicija būtų vykdoma.

Dalis svečių Cape Cod gegužinėje. Iš kairės: P. Šlapelis, G. Jančiauskienė, LB apyl. pirm. S. Bliudnikas, A. Vieškalnis, B. Jucenienė, E. Jansonas ir R. Janulaitienė.

Inž. Banaičio nuotr.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

(3)

ANDRIUS MIRONAS

KALIFORNIJOS IDOMYBĖS

Taip atrodo Mojave dykuma.

Bene svarbiausia Palm Springs atrakcija yra Palm Springs Aerial Tramway, pakelias keleivius už mokesť iš Valley stoties pirmiau į Mountain stotį 2,643 pėdų aukštyje, iš viso nukeliaujas apie 13,000 pėdų ir gali paimti 80 keleivių. Aukščiausioji stotis yra Long Valley (8,516 pėdų aukštyje). Abi stotys turi restoranus ir piknikavimui rajonus. Iš kalno šlaitų atsidengia puikus vaizdas, o takais galima net palipėti aukščiausiai link pačios viršūnės, kas nebijo ir netingi. Keltuvus veikia tikrai tarp lapkričio ir gegužės mėnesių laikotarpiu. Palm Springs mieste yra modernių krautuvų ir gerų restoranų.

Už Joshua Tree paminklo į šiaurę besitęsianti Mojave dykuma siekia Arizonos ir Nevados pasienius. Išskyrus Mirties Slėnį, dykumoje nieko ypatingo nėra, gal tik keliose vietose užsilikę negyvenami miesteliai, kaip Calico Ghost Town ir kiti. Bet daugiausia jie visi sukomercinti ir stengiasi pasipelninti iš pravažiuojančių ir nuotykų ieškančių nepatyrusių jaunuolių. Niekad dykumų nemačiusiems įdomu pamatyti, tačiau teks nusivilti. Didžioji Mojave dykuma nėra vien tik smėlio kopos, kaip kokieje Afrikos Sacharoje, nes taip daugiausia žmonės išivaizduoja dykumą. Mojave dykuma neturi upių ar didesnių ežerų. Tik po didesnių liūčių upės ir ežerai atsiranda, bet ir vėl susigeria ir išgaruoja.

Per dykumą nutiesti greitkeliai ir plentai, įsikūrę miestai, kaip Needles, Blythe, (Arizonos pasienyje), Baker, Barstow, Victorville ir daug mažesnių miestelių. Tik nuo San Bernardino kalnų rytinių šlaitų, dykumos pietvakariuose, vėl daugėja gyvenviečių, pradedant pačiu San Bernardino miestu (apie 120,000 gyv.), Redlands (apie 50,000 gyv.) ir riverside (virš 150,000 gyv.). Lietuvių gyvenama Yucaipoje, Cherry Valley, Hemet, Desert Hot Springs ir Riverside miestuose (ak, kur tų lietuvių nėra!). Žinoma, jų yra daugiau ar mažiau, ir San Diego, Vis-toje, Escondido, Carlsbade ir kituose pajūrio ir dykumos bei kalnų rajonuose. Tikrajam keliautojui įdomus kiekvienas gražus gam-

tos kampelis, kiekviena vietovė, pasižyminti kokių ypatingu vaizdu ar istoriniu požimi.

Pavyzdžiui, yra maža vietelė prie Interstate 10 greitkelio, išvažiavus iš Palm Springs, kairėje pusėje. Tai mažas Cabazon miestelis, bet pakelės iškabos skelbia Hadley Orchards, atrodo, kad tai turėtų būti kažkokios sodai - tačiau tai firmos pavadinimas. Hadley Orchards yra kompanija, auginanti ne tik apelsinus ar citrinas, bet ir kitokius vaisius, džiovina juos, gamina iš jų kitokius gaminus. Čia galima rasti visokių riešutų, džiovintų vaisių, uogų, medaus ir sveikatai naudingų produktų arba iš šių produktų pagamintų ekstraktų ir vitaminų. Neseniai antroji to kia krautuvė atidaryta prie Interstate 5 greitkelio, Carlsbado miesto ribose. Pravažiuojantieji keleiviai dažnai čia sustoja ir įsigyja sau ir šeimoms atsigalvavimui kiek kitokių, naujesnių vaisių ar skanėstų. Krautuvė veikia kiekvieną dieną, 365 dienas į metus, nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro.

San Bernardino kalnuose

Prieš San Bernardino miestą, važiuojant iš rytų, yra didokas miestas, Redlands, turįs Lincoln Shrine, telpantį Smiley parke. Tai meno, nuotraukų, suvenyrų ir knygų apie Lincolną rinkinys, atvaizduojas šešioliktojo JAV prezidento gyvenimą ir Civilinio Karo laikus. Taip pat mieste yra ir San Bernardino Asistencia, pagelbinė misija, įsteigta kaip San Gabriel misijos pagelbininkė apie 1830 metus. Patalpos buvo naudojamos dvaro reikalam, o vėliau sugriuvo. Dabar vėl atstatyta ir įsteigta du muziejai ir vestuvėms koplyčia. Apskrities muziejus garsus savo didžiausia kiaušinių kolekcija, kurioje randama viso pasaulio paukščių kiaušinių pavyzdžiai. Taip pat išstatytos pietinės Kalifornijos gyvulių ir paukščių iškamšos.

Pats San Bernardino miestas nėra nei įdomus, nei žymus. Gražūs aplinkiniai kalnai ir miškai, ir besivinguojas šlaituose 18 kelias - vadinamas Rim of the World, veda į garsias ir labai gražias vasarvie-

tes - Lake Arrowhead, Big Bear ir kitas. Iš šio šlaitais einančio kelio matoma apčioje San Bernardino miestas ir plačios apylinkės. Aukščiausioji vieta, iš kurios galima pažvelgti į apylinkes yra Lakeview Point, esanti 7,200 pėdų aukštyje.

San Bernardino apskritis yra ne tik didžiausia Kalifornijoje, bet ir Visose JAV-ėse, turinti bendrą 20,125 kvadratinį mylių plotą. Šiaurėje apskrities siena siekia china Lake, Mirties Slėnio dalis įeina apskrities žinion ir jungiasi su Nevados valstybe. Nevados pasieniu rytuose apskritis pasiekia Arizonos pasienį ir toliau colorado upė atskiria nuo šios kaimyninės valstybės. Pietinė siena kerta Joshua tautinį paminklą ir siekia Ontario miesto. Vakarinė siena eina per Mount Baldy viršūnę ir kerta Edwards aviacijos bazę Mojave dykumoje ligi China Lake. Dykumoje telpa dar kitos laivyno ir karo aviacijos bazės ir šaudyklos.

Didžiulė apskritis turi nedaug greitkelių, pasitenkindama dykumoje mažesniais keliais. Tačiau vykstant iš Los Angeles į rytus, ne išvengiamai tenka kirsti per dykumą ir San Bernardino apskritį nuo pat San Bernardino ligi Needles, arba pro Barstow ligi Nevados sienos, vykstant į Las Vegas. San Bernardino giria suteikia labai platų klimato, augmenijos, vaizdų ir gamtos turtų spektrą, apimdama pietinės Kalifornijos aukščiausius kalnus, su San Gargonio kalnu (11,502 pėdų aukščio). Kelios vietovės skirtos medžiotojams visiškai žmonių negyvenamuose rajonuose. Kalnuose, be Lake Arrowhead ir Big Bear miestelių-vasarviečių, yra visais metų laikais piknikavimo vietos ir stovyklavietės. Lietuvių skautai iš Los Angeles turi čia savo atskirą stovyklavietę.

Apie 18 mylių nuo San Bernardino miesto, pakeliavus vingiuotu Nr. 18 keliu, pasiekiamas Skyforest, kur įrengta keliolika pastatų grynai žiemos švenčių metu vaikams užimti. Vaikus čia pasitinka Kalėdų Senelis, taip pat egzistuoja ir 'Missis Santa Claus' ... Įvairių pasakų motyvais nameliai vilioja vaikus įeiti, vienbėgiu geležinkelio pasivažinėti, arba apjodinėti asilukais.

San Bernardino apskrčiai priklauso ir Mount San Jacinto Wilderness State Park, apimantis 13,500 akrų plotą, į vakarus nuo Palm Springs. Tai pėsčiųjų keliautojų mėgiama vieta, su aukščiausia viršūne Mount San Jacinto, 10,786 pėdų aukščio. Maždaug tas pats pasiekiamas, pakilus ir Palm Springs keltuvu.

Bene pati maloniausia San Bernardino kalnų atrakcija yra didieji kalnų ežerai - Lake Arrowhead ir Big Bear Lake. Čia buriniai laiveliai, įvairios krautuvės, restoranai - apsupta pušų ir kitokių spygliuočių mišku. Oras tyras ir gaiviantis, o pušų kvapas teikia plaučiams tikrą poilsį, ypač atvykus iš 'smoguotojo' Los Angeles didmiesčio. Įdomūs ir šalutiniai keliai, 38 ir 138, kur kiekviena pėda teikia vis naujų vaizdų ir naujų išpučių. Žiemos metu čia pilna slidininkų, bet gana pavojinga automobilistams dėl šalčių ir gazolino stočių trūkumo.

Apelsinų apskritis

Iš San Bernardino kalnų to pat pavadinimo greitkelio galima pasiekti Los Angeles didmiesť

(Interste 10), o San Diego - Int. 15 greitkelio. Bet sugrįžkime į pajūrį.

Prileiskime, jog pabuvę Palomar observatorijoje, per Oceanside miestą grįžtame į Interstate 5 greitkelį ir keliaujame juo per Camp Pendleton, stebėdami dešinėje negyvenamus, gana niūrius kalnus ir žvelgdami kairėje į Pacifiko erdvę. Pakeliui yra poilsio parkas, jeigu kas pavargęs ir nori išsitiesti nuo vairavimo įvargusių sąnarius. Pravažiauvę San Onofre branduolinius rutulius, įžengiame į San Clemente miestą, kuriame prezidentas Niksonas turėjo savo buveinę. Ją galima pamatyti besisukant plentui dešinėje, tačiau matomi tik pastatų stogai. Pats San Clemente miestas labai glaudai pastatytas, tačiau pajūriuose bei ilankėlėse senos statybos namai duoda kelią moderniesiems statiniams. Giliau, kalnelių tarpekliuose ir slėniuose, kaip grybai po lietaus auga naujokynai. Bet ne tik San Clemente mieste, o ir visoje pietvakarinėje Kalifornijoje, nes Ramusis vandenynas su savo gražiais pajūriais traukia ir magnetas.

Nuo San Clemente miesto ribos prasideda Orange apskritis. Pavadinimą gavo todėl, kad šiose vietose ypatingai daug seniau buvo apelsinų ir kitų citrininių vaisių sodų. Dar net prieš 15 metų kone visa apskritis buvo nusėta apelsinų sodų, o dabar jie kertami, duodant vietos naujokynams ir kondominiumams. Pajūriu, tuoj už San Clemente, ligi pat Long Beach eina mažesni kurortiniai miestai - Capistrano Beach, Dana Point, South Laguna, Laguna Beach, Corona del Mar, Newport Beach, Huntington Beach, Sunset Beach ir Seal Beach. Iš sudėtinės dalies 'Beach' aišku kokia miestų paskirtis. Visi jie pasiekiami Nr. 1 plentu, kuris dar vadinamas ir Pacific Highway vardu. Iš jų bene žymiausias Laguna Beach miestas, kuriame kasmet vasaros (liepos pabaigoje ir rugpiūčio pradžioje) mėnesiais rengiamos meno parodos, išstatant vietos dailininkų tapybos ir kitokius darbus. Labai įdomūs miesto gyventojų pagalba iscenizuojamieji didžiųjų miestų paveikslai, ypač grupiniai, suteikiantieji gyvojo paveikslą išpuolį, o kartu ir kūrėjo garsų kūrinį atvaizduojantieji.

Nepaprastai gražūs pajūrio vaizdai, tvarkingi rajonai yra Corona del Mar mieste, bet prie Huntington Beach įrengta alyvų gręžimo siubliai ir pajūrys sutęstas komersantam mielesniu alyvos kvapu ... Giliau į kraštą, ant kalnų šlaitų kuriasi vis naujos vietovės ir gimsta naujais pavadinimais naujokynai. Štai toks Laguna Niguel miestas atsirado vos prieš kelis metus, netoli kaimyno San Juan Capistrano.

San Juan misija

Netrukus už San Clemente int. 5 greitkelis suka į krašto gilumą ir, paskutinį žvilgsnį metę kairėn į Dana Point laivelių uostą, keliaujame link sekančios misijos - San Juan Capistrano.

Pats miestas nedidelis, tačiau nuolat augantis. Dabar jis gali turėti virš 12,000 gyventojų, o kadaise čia buvo tik vienuolynas. Pačiame miesto centre, dabar jau tarp verslo įstaigų ir restoranų bei motelių, yra mūro sienomis aptvertas rajonas. Tai jau sugriautas pastatas, vėliau atstatius tik kai kurias jo dalis. San Juan Capistrano garsus ne tiek savo vienuolynu ar bažnyčia, kaip kasmet tą pačią dieną ir valandą atskrendančiomis kregždėmis. Kovo 19

dieną visos kartu pakyla skridimui atgal. Šis fenomenas dar tebetiriamas ir mokslininkai negali atsakyti, kaip ir kodėl kregždės pasirenka tą pačią vietą ir dieną, kaip ją atpažįsta, kaip susiranda kelią per erdvę ...

Vienuolynas seniau buvo didelių proporcijų, bet iki šiol išliko tik koplyčia ir dalis pastatų. Bažnyčios vidus padalintas į šešias arkas, buvo statomas devynerius metus, bet naudotas neilgai, nes 1812 metais žemės drebėjimas sugriovė pastatus. Stebuklu išliko koplyčia dabar ir laikoma stebuklinga, juoba, kad yra žinoma, jog steigėjas tėvas Serra čia yra laikęs Mišias. Apie kitas misijas tokių žinių niekur nėra užtikta.

Įdomu pasidairyti apleistame sode, su neveikiančiu fontanu, žvelgti į vijokliais apaugusią varpinę sieną, į aptrupėjusias mūro kolonas išorės koridoriuje arba terasoje, į stogo pakraigėse bei ilinimuose prilipdytus kregždžių lizdus ir į palaidotų vienuolių bei fundatorių antkapius ir kryžius. Nepaprasta gausybė medžių, gėlių ir krūmų, nors ir prižiūrima dabar, bet tarytum byloja apie negrįžtamai praėjusią erą ir tikėjimui pasišventusius vyrus. Už tyliųjų mūro griuvėsių ūžia mašinos ir eina naujas gyvenimas, nesiskaitydamas nei su istorija, nei su dabarties gyvybėmis, nei su gresiančia mirtimi.

Apleidę septintąją iš eilės Tėvo Serra pastatytą misiją, keileiviai ir toliau turi naudoti vienintelį esamą kelią - Interstate 5 greitkelį, link sparčiai augančio ir didelį plotą užimančio miesto Mission Viejo (senoji misija), kurio net gyventojų skaičių sunku sekti. Tačiau manoma, jog dabar šis miestas turi apie 30,000 gyventojų. Galima sakyti, ši vieta užaugo mano akyse, nes Kalifornijoje gyvenu nuo 1959 metų, o tais laikais dar nebuvo šio miesto žymės. Dėka naujosios Interstate 5 autostrados (kaip europiečiai pavadintų šį greitkelį) užaugo ne tik šis, bet ir eilė kitų miestų-miestelių: El Toro, Laguna Hills (čia artumoje yra Lion Safari žvėrynas), Irvine, Tustin, o arčiau pajūrio ir Costa Mesa. Senesni ir dabar jau dideli yra Santa Ana, Garden Grove, Orange, Fullerton, Buena park ir Anaheim miestai. El Toro miestas išsivystė iš karinės bazės, o šalia jo jau didelius plotus apima Mission Viejo, išsivystęs tik pasta rosionis dekadomis. Moderniški namai, suaugusiems gyventi atskiri rajonai, visokie patogumai ir malonumai visais laikais randa pirkėjų. Anoje greitkelio pusėje išsivystė kitas miestas - Laguna Hills, kuris prasidėjo iš suaugusiems ir senyviems žmonėms skirtos gyvenvietės, vardu Leisure World, o palengva apie jį pastatyta puikių pirkinių centrų, krautuvų, bankų ir kitų įstaigų.

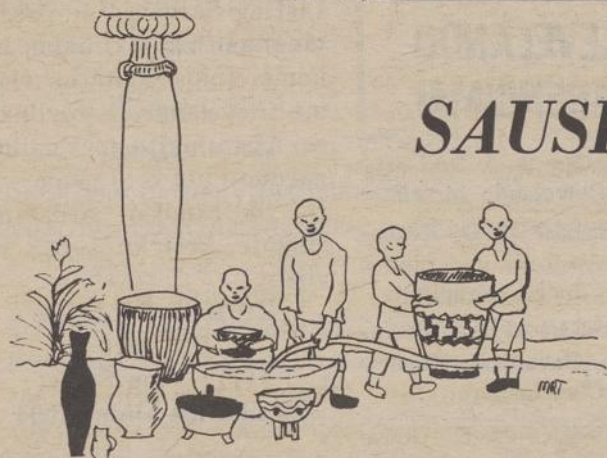
MACHINE BUILDERS FIXTURE BUILDERS HEAD BUILDERS

AND
TOOL MAKERS
SPECIAL MACHINES
EXPERIENCE REQUIRED
OVERTIME — BLUE CROSS
VACATION — HOLIDAYS

H. R.
KRUEGER
MACHINE TOOL
31506 Grand River
Farmington, Mich. 48024
313-477-8400

(29-35)

Iš gyvenimo Taiwane

SAUSRA

MARIJA TUBELYTĖ-KUHLMANN

- Čia Taiwane niekados nėra tikrai gerą oro, - autoritetingai pareiškė neseniai viename kokteilyje sutiktas džentelmenas. - Čia visados arba per karštą, arba per drėgną, arba dusinančiai apsiniaukę. Čia vis tai liūtys, tai sausros, tai taifūnai! ...

- Jūs klystate! - pasipiktinusi užginčijau aš. - Tik pasižiūrėkite kaip dabar gražu! Štai jau beveik trys savaitės kaip danguje nėra pasirodęs nė mažiausias debesėlis, kai kasdien pučia šis švelnus ir gaivus vėjelis. Žavingesnio klimato kaip dabar sunku ir norėti!

- A, bet palaukite! Tik palaukite ir pamatysite, - iškeldamas martini stikluoką tęsė pesimistiškasis pranašas. - Garantuoju, absoliučiai garantuoju, kad netgi šis žavusis laikotarpis savyje slepia kokios nors naujos katastrofos diegą! Kartoju - pamatysite!

Ir tikrai, nepraėjus nė trim dienom pamatėm, kad žemutinėje mūsų namų dalyje nebebuvo vandens.

- Missy, aš ši vakarą nebegaliu palaistyti daržo. Koks piktumas, kad po tiek mėnesių lietaus, kai pagaliau pradėjo nunokti mūsų pamidorai, jie dabar turės dėl šitos nelemtos sausros nueiti niekais ... - liūdnai mosikuodama tuščiu laistytuvu nusi-skundė Mei-ling.

Sausra! nejaugi to džentelmeno pranašystė būtų jau taip greit išsipildžiusi.

Tikrai susirūpinusi tuojau nudūmiau apie šitą mums grėsiančią katastrofą pasitarti su savo vyru.

- Pačioje apatinėje mūsų namų dalyje vanduo ateina ne iš mūsų nuosavo rezervuaro, bet tiesiog iš didžiojo vamzdžio, - 'inžinieriškai' išnagrinėjęs reikalą konstatavo Kurtas. - Ir jeigu jo ten dabar nėra, vadinasi mes jo nebegauname iš centro. Todėl būtų gerai, jeigu Mei-ling tuojau paskambintų į Water Bureau ir sužinotų kamė dalykas. Mūsų tarnaitėi pasikalbėjus su taja ištaiga paaiškėjo, kad dėl mus - de ja iš tikruju - užpuolusios sausros, mums naują vandenį duoda tik dvi valandas į parą

- Faktinai tai turėtų mums pilnai užtekti. Mūsų tankas tikrai labai didelis, o beto mes šitame name juk gyvename tik trys, - raminančiai pastebėjo mano vyras.

Bet Taiwane niekas niekur negyvena 'tik tryse' ir jau ant rytojaus mūsų virtuvėje pasirodė keturių vienuolių delegacija ir liūdnais balsais mums pareiškė, kad pas

jas šventykloje jau nuo pat sekmadienio visai nebėra vandens.

Aš mandagiai apgailestavau ši tikrai nemalonų faktą ir joms pasiūliau tris kibirus dviejų Liūtų Sodo vandens. - Tiek pat galėsite pasiimti ir rytoj, - patenkinta tokiu savo dosnumu su šypsena pridūriau.

Bet trečios dienos pavakarį, viena iš vienuolių mandagiai nusilenkdama manęs paklausė, ar jos negalinčios pasiskolinti mūsų sodo laistymo žarnos. Tokiame karštyje laiptais į viršų nešti kibirus esą labai sunku.

Nors manyje tuojau sužėjo gobšumas, noblesse obligė mane privertė išpildyti jų prašymą. Vienok, kaip praėjus gerokam pusvalandžiui į Dviejų Liūtų sodą ne grįžo nei žarna nei vienuolė, aš neiškenčiau nenuėjusi pasižiūrėti, kas ten šventykloje vyksta.

O ten, žemutinėje jos terasoje, aplink jau visai silpnai mūsų paskutinį vandenį bevarvinančios žarnos, buvo sustatyta bent desėtkas įvairiausio didumo kubilų, statinių ir kibirų, apie kuriuos pasiraičiusios savo pilkas, išblukusias kelnės, triukšmingai tupinėjo bent dvidešimt vienuolių.

Jos mūsų vandeniui perpildytus kubilus tempė kažkur į šventovės gilumą, jų vietoj atritinėjo kitus, kikendamos ir nė kiek nebudamos, kad šis vanduo buvo pasidaręs tikra brangenybe, juo viena kitą šlakstė.

- Nors čia jų ir labai daug, nejaugi joms virimui tikrai reikia tiek vandens? - nuste busi pasiklausiau mane atsekusią Mei-ling.

- Tai visai ne virimui. Jos nori ši vakarą maudytis.

- Maudytis! Bet tu man esi sakiusi, kad jos į savo prausyklas yra išvedusios tiesioginį siero versmės vamzdį. Kaip keista, kad ir jis kaip tik dabar būtų išsekęs!

- Ne, neišseko. Bet šitoje kaitroje versmės vanduo joms rodosi nemaloniai karštas. Todėl jos nori ko nors vėsesnio.

Išgirdusi šituos žodžius aš tuojau nubėgau žemyn ir nekaimynišku žestu tvirtai užsukau sodo čiauptą. Bet de ja, buvo jau per vėlu. Kai ne trukus iš tarnybos sugrįžęs mano vyras nuėjo nusiplauti rankų, vonios kambaryje iš krano tepasigirdo tik sausas pukštelėjimas.

- Kas įvyko su mūsų vandeniui? - iškišdamas pro langą galvą pasiteiravo jis. - Ši

Stepas ir Vanda Vykontai (iš kairės 3 ir 4), jų viešnagės Amerikoje metu, chicagiškių neolituany, Stepo studijo meto kolegų, grupėje Lietuvių tautiniuose namuose rugpiūčio 10 d. A. Plaušinaičio nuotr.

rytą mūsų rezervuaras dar buvo visu trečdaliu pilnas.

- Kaip tik prieš tau parvažiuojant buvo atėjusios vienuolės ir prašė, kad aš joms paskolinčiau mūsų šliauką. Kadangi jos mums visada tokios malonios ir mus taip nuolatos kviečia į įvairius bai-bai, man atrodė, kad būtų nepadoru joms šitą prašymą atsakyti. Žinoma, jei aš būčiau žinojusi, kad jos iščiulps visą mūsų rezervuarą ...

- Tuojau vėl skambinkit į water bureau, - įsakė Kurtas. - Ir praneškite, kad pas mus nebėra likę nė lašo vandens.

Kai pagaliau prisiskambinome mes prie matomai tokiais pat nusiskundimais apgulto vandens biuro, jame te lefoną aptarnaujās valdininkas mums pareiškė, kad būdami taip arti tokios pagarsėjusios šventyklos, met turėtumėm tuoj pat į ją nuėję pasimelsti, kad Buda kaip galima greičiau atsiųstų lietaus. Kitaip gi, rūščiai pridūrė jis, jums be to lašo teks išbūti dar labai labai ilgai ...

Paklausę jo patarimo, Mei-ling ir aš tuojau nuskubėjome į šventyklą. Mums bebai gijant įžiebtį paskutinį smilkalą iš gretimai esančio vienuolyno pasigirdo linksmas vienuolių juokas ir taškomo vandens garsai.

AMERIKIEČIŲ SPAUDA
APIE LIETUVIUS

The Florida Times-Union dienraštis, išeinąs Jacksonville, Fla. liepos mėn. 21 d. vedajamame kritikuodamas Amerikos ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų Andrew Young pareiškimą, kad ir JAV yra šimtai ir tūkstančiai politinių kalinių, rašo, kad jis pats ir jo gynėjai nesupranta tiek kiek žino Marija Šulskis. Čia

- Štai jos ten dabar pliuški nasi mūsų vandenyje, - pakeldama galvą atsiduso Mei-ling. - Tuo tarpu kai ten apačioje 'poor Mr. Kuhlmann washes his hands in soda water'.

- Taip, gyvenime tikrai nėra teisybės ... Netgi ir čia, pačiame Budos šešėlyje, - taip pat atsidusdama pagalvojau aš. - Bet ... iš kitos pusės gal ir yra ... Nes mes gi dar turime savo swimming pool! Jame, aišku, nei skalbsi nei prausiesi, bet ši vakarą iš jo viršun galima būtų atsivilkti keletą kibirų. Taip kaip vakar darė vienuolės ... visai taip kaip vakar ... ir užvakar tai darė ...

(Bus daugiau)

dienraštis priminė visą Simo Kudirkos šokimo į laisvę istoriją, kaip gėdingiausiai momentą Amerikos gyvenime.

Vedamajame rašoma, kad tie lietuviai, kurie padėjo 72 m. amžiaus M. Šulskienei ir jos sūnui, patys yra teisiami, jų tarpe ir Viktoras Petkus, kuris yra nuteistas 15 metų kalėjimo ir Sibiro.

Dėl to vedamojo liepos 29 d. atsiliepė, laiškų skyriuje mūsų tautietis Paulius V. Mitalas. Jis savo ir žmonos vardu, kaip lietuviai, pareiškė padėką dienraščio leidėjams už bešališką informaciją lietuvių reikalui. Jis rašo, kad dienraščio editorialo štabas balansuotai supranta visų Sovietų pavergtų tautų politinę priespaudą, bet ne atskirų grupių, kaip kad Amerikos spaudoj pasireiškė disidentų bylos Sovietų Sąjungoj metu.

Dėl Andrew Young pareiškimo, Mitalas mano, kad jeigu jis pažintų lietuvių gyvenimą Sovietų Rusijos priespaudoj, tai suprastų kas tikrai yra politiniai kaliniai. (k)

Wanted 1st Class Skilled

MACHINIST
TOOL & DIE
MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

Are you tired of the hum drum of ordinary shop work? If so, come see us about an extraordinary position in Oklahoma's most modern tool & die shop.

Opportunities abound for qualified individuals to work in air conditioned and congenial atmosphere. Make a move today!

CONTINENTAL PLASTIC

3421 N. Lincoln
Oklahoma City, Oklahoma 73105
405-528-3011 ext. 37

(30-33)

(32-34)

TOOL, DIE AND
MOLDMAKERS

Interested in and capable of building and repairing small, intricate dies and molds.

GOOD PAY & BENEFITS.
RELOCATION ASSISTANCE.
Call Mr. FISHBERG or ZAVELS
Collect at (714) 541-2054
to arrange on interview
GRIES REPRODUCER CO.
1035 SO. LINWOOD AVE.
SANTA ANA, CALIF. 92705
An equal opportunity employer
(33-34)

MACHINISTS

We are a 40 yrs. old, well established manufacturing company, located in south St. Louis city. We offer steady year-round employment, excellent fringe benefits including dental, paid lunch period, available parking space and easy access to I-55. We needed machinists for our machine shop. Must be able to use micrometers and read blueprints.

APPLY, CALL OR WRITE

CENTRIFUGAL MECHANICAL INDUSTRIES, INC.

146 President Street

St. Louis, Mo. 63118

314-776-2848

BOLTMAKER

OR

HEADER

SET UP OPERATOR

WARREN STERLING HEIGHTS AREA. EXCELLENT BENEFITS.

Contact: HOMER SHIVELY

313-264-7760

HIGHLAND BOLT & NUT CO.

Equal Opportunity Employer

SOVIETŲ TEISININKAS NEPAJĖGĖ ATSAKYTI Į KLAUSIMUS

RIMAS DAIGŪNAS

Dirvoje jau buvo rašyta, kad sovietai žiūri į Baltijos jūrą, kaip į savo nuosavą ežerėlį. Žvejyba, karo laivyno manevrai, lėktuvų pratybos — viskas tai nevaržo sovietų elgtis, kaip savo teritorijoje, ir švedai, danai, norvegai, dantis sukančią toleruoja tokią tarptautinę sauvalę.

Pastarosiomis dienoms, matyt ryšys su pagarsėjusiais politiniais sovietų procesais, Maskva atsiuntė į Daniją savo teisininką, tarptautinės ir kriminalinės teisės ekspertą Jakovlevą. Sovietinės teisės žinovas pasirodė danų televizijoje. Tačiau tas propagandinis triukas kaip tik sovietams kainavo nervų. Prie Jakovlevo buvo pristatytas danų korespondentas Dalhoffas-Nilsenas, kuris, Jakovlevą beklausinėdamas, privirė dar daugiau priešsovietinės košės. Savo taikliais klausimais Dalhoffas privertė Jakovlevą gintis ir neleido jam varyti begėdiškos sovietinės propagandos.

Interview pradžioje programos iliustravimas griovė sovietinio prelegento aplombą. Jakovlevas pradėjo dėstyti apie viešus sovietų teismus, garantuojančius atvirumą, o ekrane pasirodė, Kovaliovo teismo scena Vilniuje, kai milicininkai smūriškai neįleidžia į teismo patalpą teisnę stebėti iš Maskvos atvykusio akademiko Sacharovo!

— Ar gali veikti Helsinkio nutarimų kontrolės komitetai? — paklausė korespondentas ir Jakovlevas aiškino:

— Jau 60 metų Sovietijoje veikia visuomeniška valdžios organų kontrolė. Tai savikritikai skirtieji mitingai, kuriuose aptariamas pareigūnų tinkamumas. Esantieji Helsinkio nutarimų priežiūros komitetai neturį visuomeninio pobūdžio, nei visuomeninio reikalo.

Klausia danas korespondentas:

— Štai Minske išleista juridinių komentarų knyga. Tai Kaliagino knyga: "Apie atsakomybę už ypatingai sunkius valstybinius nusikaltimus". Toje knygoje tvirtinama, kad net materialinio gyvenimo Sovietų Sąjungoje sąlygų kritika esanti antisovietinė propaganda ir kaipo tokia griežtai baustina. Kiek metų bausmės lageryje gaus asmuo, kuris viešai pasakys: Vakaruose geriau gyventi kaip Sovietijoje?

Sovietų teisininkas pareiškė:

— Pats draugas Brežnevas kritikuoja nepakankamai geras materialinio aprūpinimo bėdas, todėl ir visi gali apie tai kalbėti.

— Ar galima agituoti už paskiros SSSR respublikos pasitraukimą iš Sovietų Sąjungos? — klausia Dalhoffas ir primena Jakovlevui, kad neseniai sunkiai nubaudė armėnus, pasirašiusius referendumą apie Armenijos išstojimą iš SSSR sąsąsatos.

Jakovelas nustemba. Apie tai jis nieko negirdėjęs. Sumanus danas skaito iš Kaliagino knygos priešvalstybinės propagandos pavyzdį:

"Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybės propaganda yra priešsovietinė propaganda".

Ši Kaliagino knyga, pasirodo, yra studentų teisininkų vadovėlis, naudojamas universitetuose.

Jakovlevas nuleidžia balsą, praranda aplombą: esą tokius sudėtingus kazusus gali nuspręsti sovietiniai teismai, kuriuose taip stiprus jų viešumos elementas.

— Kodėl areštavo darbininkus, kurie norėjo organizuoti profesinę sąjungą savo iniciatyva?

Jakovlevas tvirtina, kad susikirtimas su įstatymais

privertė įsiterpti saugumo organus. Šie savistovūs "profsojuzai" esą buvę suorganizuoti svetimų įtakų pasekoje.

— Kodėl čelistui Rostopovičiui atimta sovietinė pilietybė?

— Čelistas rėmė baltagvardiečių organizacijas, — aiškina Jakovlevas.

— Kur gi tokios yra? Juk Sovietų valdžia veikia jau šešiasdešimt metų.

— Dalis baltagvardiečių prisilaiko Paryžiuje, — sako Jakovlevas.

Danų k o r e s p o n d e n t a s klausia:

— Tyrinėtojas Čalidzė skelbia, kad dabar sovietų kalnimo įstaigose keli apie vieną milijoną ir septynis šimtus tūkstančių kalinių. Tas pat, dabar laisvėje gyvenęs tyrinėtojas tvirtina, kad Sovietų Sąjungoje kas met vykdoma 700 mirties bausmių.

— Iš kur tos žinios? — juokiasi sovietų teisininkas Jakovlevas. — Nuo 1934 metų mano šalyje neskelbiama kriminalinių nusikaltimų statistika. Aš negaliu tad apie tai ir kalbėti.

— O laiškų cenzūra? — užklausa danas. — O siunčiamos į SSSR knygos, kurios, kaip taisyklė, nepasiekia adresatų?

— Pas mus nėra cenzūros, — aiškina sovietų juristas Jakovlevas. — Pas mus yra kova su antisovietine agitacija. Jeigu veikale arba laiške įvelta priešsovietinė agitacija, ką tokiu atveju daryti?

Jakovlevas nori apeiti tą keblų klausimą. Danas klausia: — Kas gi nustato, ar laiškas yra antisovietinis? Paštas? — Man sunku detalizuoti tą procedūrą, — nukerta klausimą Jakovlevas...

Tik vėliau smalsiems danams paaiškėjo, kas per paukštis buvo tas sovietinis juristas A. Jakovlevas. Jis, savo laiku, buvo Nikitos Chruščiovo talkininkas organizuoti gulagus politiniams kaliniams. Jis rašė nuostatus, pagal kuriuos kalinimas buvo klasifikuotas: labai griežtas režimas, griežtas režimas, specialus režimas, režimas be siuntinių iš už kalėjimo sienų...

Kiek nelaimingųjų badmiriavo dėl Jakovlevo sugalvotų režimų? Kiek jų tapo invalidais, kiek mirė... A. Jakovlevas buvo ir tebėra aršus politinių kalinių naikintojas. (rd)

OPPORTUNITY FOR
MUD LOGGING ENGINEERS
UNIT MANAGERS
ASSISTANT MANAGERS
With Gulf Coast experience and geopressure detection experience. ALSO
MUD LOGGING COMPUTER
OPERATORS

Top wages, hospitalization, paid vacation, & bonus. Apply call or write:

DATA LOG INC.
P. O. DRAWER P
LA PLACE, LOUISIANA 70068
PHONE 504-536-4143 (33-37)

CLEVELANDO PARENGIMAI

• Rugsėjo 9 D. koncertas. Rengia Clevelando birutietės.

• RUGSĖJO 10 D. Šiluvos Marijos Apsireiškimo metinė šventė šv. Jurgio parapijoje.

• RUGSĖJO 16 IR 17 D. Jubiliejinės Pabaltiečių sporto žaidynės Clevelande.

• RUGSĖJO 23 D. Dirvai paremti parengimas Lietuvių Namuose. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.

• RUGSĖJO 30 D. Clevelando moksleivių ir studentų ateitininkų literatūros vakaras.

• SPALIO 1 D. Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa Lietuvių Namuose rodys mediciniskus filmus.

• SPALIO 7 IR 8 D.D. — Lietuvių klubo kultūrinės premijos įteikimo balius ir Lietuvių namų penkerių metų sukakties minėjimas.

• SPALIO 8 D. DMNP parapijos tradicinė vakarienė.

• SPALIO 14 D. abiturientų pristatymas-balius. Rengia LB Ohio apyvarδος valdyba.

• SPALIO 21 D. Lietuvių Namų apatinėje salėje įvyks Clevelando Ramovėnų Choro 5 metų sukakties minėjimas.

• SPALIO 28 IR 29 D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apyl. valdyba.

• LAPKRIČIO 4 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis suvaziavimas ir balius Lietuvių namuose.

• LAPKRIČIO 5 D. Lietuvių Skautų Sąjungos 60 metų sukakties minėjimas.

• LAPKRIČIO 11 D. Žalgirio šaulių kuopos parengimas Naujos parapijos salėje.

• LAPKRIČIO 12 D. ASS metinė šventė Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 18 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS "Ramovė"

• LAPKRIČIO 19 D. 4 val. po pietų Naujos parapijos auditorijoje Grandinėls atsisveikinimo koncertas prieš išvykstant į Australiją.

• GRUODŽIO 2-3D. Rimo Laniausko Meno paroda Lietuvių Namuose. Ruošia Korp! Giedra.

• GRUODŽIO 3 D. Dirvos koncertas — operos solistės Dana Stankaitytė ir Aldona Stempužienė-Švedienė.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS, kurie netolimoje ateityje planuoja parduoti.

Mes turime kvalifikuotų pirkėjų sąrašą, kurie yra pasiruošę mokėti šių dienų kainas. Jeigu norite sužinoti kiek jūsų namas yra vertas šiuometinėje rinkoje — prašome kreiptis tiesiogiai pas Daną Čipkienę. Šią informaciją gausite veltui be jokių išipareigojimų. Dabar pats geriausias laikas parduoti — namų kainos pačioje aukštumoje. Pasietaurkite ir įsitikinsite.

Mes priklausome prie dviejų didžiausių "Multiple

Listing Services" ir parduvinėjame namus, ūkius bei komercinius pastatus visame Clevelande ir apylinkėse. Atsiminkite, mes galime parduoti bet kokį namą, kuris tik randasi pardavimo rinkoje, kreipkitės pas savus...

CIPKUS REALTY

943-0910

31715 Vine Street
Willowick, Ohio 44094

JOURNEYMEN
TOOLMAKERS
MACHINE BUILDERS

1ST & 2ND SHIFT

Leading special machine builder needs Journeyman Toolmakers / Machine Builders. Top Wages. Outstanding fringe benefits including Blue Cross, Blue Shield, Dental, Supplemental pension and DTA pension.

PLEASE APPLY IN PERSON

F. JOS. LAMB CO.

23247 PINWOOD

WARREN, MICHIGAN

(33-35)

Journeyman

or

1st Class Skilled

JIG GRINDER

LATHE OPERATOR

PRECISION

MACHINIST

SURFACE GRINDER

Must be able to set up work from blue & close tolerance.

1ST & 2ND SHIFT.

Air conditioned shop with excellent pay and benefits.

ADENA TOOL CORP.

1709 Brandt Pike

Dayton, Ohio 45404

513-233-6500

(30-34)

JOURNEYMEN

Raycon Corp. is a world leader in the manufacture of EDM machines. Our growth has created openings in the following fields: Toolmaker, Toolroom Machinist, NC Machine Operator, Machine Tool Builder. Top wages. Plenty of overtime. Permanent full time positions. Day shift. Excellent benefits. We are located just W. of Ann Arbor next to I-94. You are invited to call or visit our new facilities and discuss employment. Retirees or other part time personnel are welcome.

RAYCON CORP.

777 Enterprise Dr.

Ann Arbor, Michigan 48103

313-769-2614

(33-36)

Wanted Journeymen

or

1st Class Skilled

MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. DAYS — PERMANENT — OVERTIME — AND FRINGE BENEFITS.

STANSPEC CORP.

13600 Deise Ave.

(Near Shoreway & E. 140th St.)

Cleveland, Ohio 44110

(29-37)

Opportunity for Journeymen

TOOL MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. With journeyman papers for good position as tool maker in one of Iowa's leading die building shops. Good, clean working conds. Top tool maker pay, \$9.99 w/top benefits, 2 weeks vacation after 1st year.

APPLY CALL OR WRITE TO:

PROGRESSIVE TOOL

CO., INC.

P. O. Box 656

Waterloo, Iowa 50704

219-234-6619

(32-37)

WANTED JOURNEYMEN

MAINTENANCE

AND

TOOL AND DIE MAKERS

8 years proven experienced required. Positions available immediately for 1ST & 2ND SHIFT.

Good pay, excellent benefits, steady work, & ample overtime available. Contact BILL JOHNSTONE

GULF & WESTERN

MFG. CO.

5511 Telegraph Rd.

Toledo, Ohio 43612

And Equal Opportunity Employer

(33-42)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvį kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:

krautuvės: (312) 263-5826

namų: (312) 677-8489

CLEVELANDO LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko š. m. rugpiūčio 13 dieną lietuvių namuose. Susirinkimui pirmininkavo klubo patikėtinų tarybos pirmininkas J. Stempužis, sekretoriavo Br. Bernotas. Dienotvarkėj buvo praeitų metų (1977) apyskaita, rev. komisijos pranešimas, 1978 m. pirmo ketvirčio apyskaita ir diskusijos.

Klubo susirinkime š. m. vasario 26 d. metinė apyskaita už 1977 metus, revizijos komisijai pasiūlius nebuvo priimta nes buvo pastebėta daug netikslumų ir klaidų. Trūko pateisinamų dokumentų ir balanse išvestos sumos yra abejotinos vertės. Susirinkimas įpareigojo direkciją sutvarkyti atskaitomybę už 1977 metus ir užvesti, karta ant visados, normaliai prekybos įmonėse naudojamą atskaitomybę.

Šiame susirinkime direkcija pristatė tą pačią susirinkimo nepriimtą apyskaitą už 1977 metus su išvestu nuostoliu \$6048.00 ir 1978 m. pirmo ketvirčio apyskaitą kur pajamos viršijo išlaidas \$7310.00. (Pajamų gauta — \$43262. Išlaidos — \$35952).

Taigi, tuo susirinkimas buvo nuteiktas, kad užmirštų praeitus nelaimingus metus, nes šių metų pirmo ketvirčio veikla duoda gesnesnių vilčių ateičiai.

Revizijos komisijos pirm. Ed. Stepas perskaitė rev. aktą kur parašyta, kad klubo direkcija priėjo išvados, jog 1977 metų atskaitomybę sutvarkyti nėra kam, daug kainuotų laiko ir pinigų. Trūkumas nekurių dokumentų ir sujaukta atskai-

tomybė, daro neįmanomą knygų suvedimą ar patikrinimą už 1977 metus.

Revizijos komisija patikrinusi šių metų veiklą ir atskaitomybę rado, kad padaryta didelė pažanga administravime ir atskaitomybė.

Finansinę kontrolę ir atskaitomybę pavesta tvarkyti direkt. R. Bubliui. Jam talkininkauja V. Barzdukienė ir Lynn Mattice. Namų ir klubo atskaitomybės užvedimą instruktavo, tam reikalui pakviestas, A. Mackevičius. Jam direkcija ir susirinkimas pareiškė padėką.

Į senas pareigas grįžo direkt. Z. Dučmanas. Klubo ir restorano klientūra žymiai pagyvėjo, kas rodo finansinio stovio pagerėjimą.

Kadangi susirinkimo ir revizijos komisijos pageidavimai yra vykdomi ir atsiiektas žymus pagerėjimas administracijos ir atskaitomybės dalykuose, todėl revizijos komisija siūlo susirinkimui 1977 metų apyskaitą patvirtinti, kas ir buvo susirinkimo padaryta.

Pagaliau revizijos komisija pastebėjo, kad turint didesnį objektą, kaip, kad turim namus, klubą, restoraną ir t.t. reikia turėti ir aiškesnę konstituciją. Dalį siūlymų revizijos komisija raštu pasiuntė Konstitucijos komisijai.

Diskusijose, koku nors, ypatingų klausimų nebuvo iškelta, todėl susirinkimas ilgai nesitęsė. (kk)

WANTED EXPERIENCED DRYWALL HANGERS

Needed to work in Denver, Colo. Piece work from \$2.00 to \$3.00 per 4x12 sheet. Hourly wages from \$7.50 hour up. Group insurance for employees.

APPLY CALL OR WRITE TO:

UNITED DRYWALL & PAINTING INC.

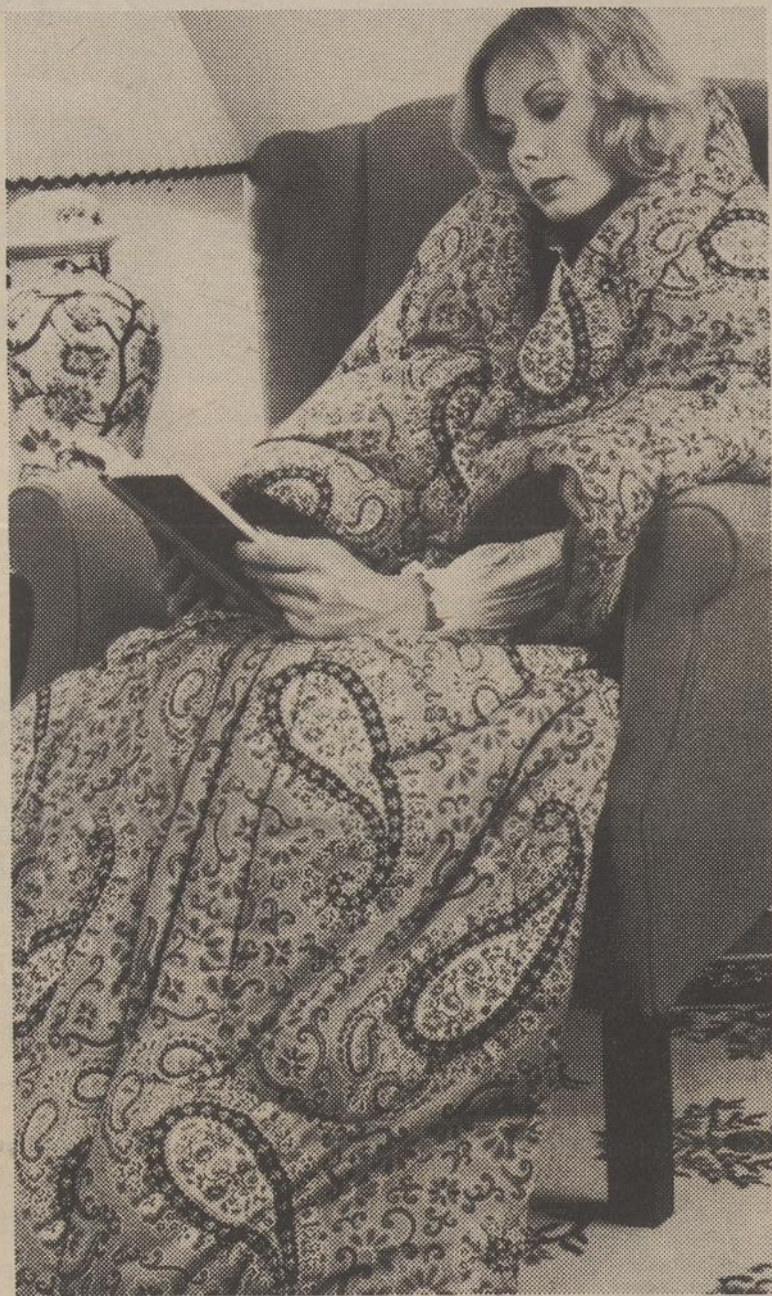
5300 NO. BROADWAY
DENVER, COLORADO 80216
303-573-5105

(25-34)

Nuo rugpiūčio 28 iki rugsėjo 1 d. pensininkai atsilankę į Sea World, Auroroje, gaus nuolaidą 2 dol. nuo reguliaraus bilieto kainos. Veltui kava, punčas, specialūs vaidinimai. Nuotraukoje garsusis Shamu bučiuoja vieną iš lankytojų.

MAY CO. BUDGET STORE

Užsisakykit sau Heritage Hibernator®
šiandien sutaupant \$4-\$7 ir bus
šilta kai prasidės žiema!

17.99

Mažas 30"x63" Reg. \$22

Patogumas didžiausias: jūs užtraukiate ziper, ir esate šiltai įsisupus bei turite rankoms laisvą pudesį, jei naudojate šiltą Hibernator®. Tinka prie stalo, skaitymui ar žiūrėjimui TV, bet kada kai jums reikia greit sušilti! Pilnai apsupa jūsų kūną minkštu polyester — medvilnės medžiagos, su pamušalu. Lengvai plaunamair džiovinama su mašina! Mažos įvairių spalvų "Country Patch" raštais. Medium: "Mystique" gėliuotas. Large: spalvingas "Plaid patch".

Medium 30"x77"	\$25	19.99
Large 34"x84"	\$30	22.99

Budget Domestic mieste ir skyriuose.

Užsakyti per telefoną 24 val. per dieną: 664-6666.

Ohio tolino skambinimo nemokamai:
1-800-362-0700.

m
may co

PIRKIT VISUOSE SKYRIUOSE ŠIAKAKT IKI 9:30,
SHEFFIELD IKI 9 VAL. VAK.
PIRKIT MIESTE KETVIRTADIENI 10 IKI 6 VAL. VAK.
MES DUODAME IR KEIČIAME EAGLE STAMPS.

MOKSLO METŲ PRADŽIA

Mokslas visiems Clevelando šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniams prasidės šeštadienį, rugsėjo 9 d. Tą rytą visi mokiniai prašomi su savo tėveliais rinktis parapijos salėje 8:45 val. Ten visi pasiroš eisenai į bažnyčią. Po pamaldų ir bendro susirinkimo mokiniams prasidės pamokos, o tėvams — pasitarimas su tėvų komitetu.

MOKINIŲ REGISTRACIJA

Tėvai prašomi užregistruoti visus vaikučius, kurie šįmet lankys Clevelando šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vaikų darželį, o taip pat ir į kitus skyrius įstojančius naujus mokinius.

Registracija įvyks pirmadienį, rugpiūčio 28 d., 7 val. vakaro DMNP parapijos mokykloje (ten pat, kur šeštadieniais vyks pamokos). Tuo pačiu laiku įvyks mokinių vasaros darbų patikrinimas ir pataisų egzaminai.

Mokykloje veiks 12 skyrių, vaikų darželis ir specialioji klasė silpnai kalbantiems ar visai nekalbantiems lietuviškai. Bus dėstoma lietuvių kalba ir lite-

ratūra, Lietuvos istorija ir geografija, visuomenės mokslas, tikyba, tautiniai šokiai, dainavimas, tautodailė ir liaudies instrumentų muzika. Vaikai taip pat bus ruošiami lietuviškai išpažinčiai ir pirmajai šv. Komunijai.

Dėl smulkesnės informacijos kreiptis į mokyklos direktorę V. Augulytę (telefonas 481-0653).

OVER THE ROAD DRIVERS

Needed immediately, Roadway Express, Inc. Steady employment full or part time. Above average earnings. Good equipment, major Class 1 Common Carriers. Qualifications: Minimum 1 yr. all season Semi experience, prefer 23 yrs. of age or older, live or relocate within commuting distance of Toledo. Apply: 6180 HAGMAN RD., TOLEDO, O. 43612, LINE HAUL EMPLOYMENT OFFICE, and Tues., Wed., Thurs. between 1 and 4 p.m. An Equal Opportunity Employer (29-38)

AUTOMATIC SCREW MACHINE

Experienced set-up and operating Brown & Sharpe or multiple spindle automatics. Top hourly rates, paid hospitalization and profit sharing, and pension plan.

DUFFIN MFG. CO.

316 Warden Ave.
Elyria, Ohio 44035
Elyria 216-323-4681
Cleveland, 216-777-3741 (33-38)

JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS

Must be experienced on Goss Chuckers, W & S, & Kingsbury. Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Also

TRAINEES ACCEPTED
Steady work for qualified men & benefits.
KINCO INC.
4701 Perkins Ave.
Cleveland, Ohio 44103
216-881-1300 (33-39)

Detroito mergaičių vokalinis ansamblis, vadovaujamas muz. S. Sližio atvyksta į Clevelandą ir atliks meninę programą ALT S-gos Clevelando skyriaus rudeniame baliuje rugsėjo 23 d. Lietuvių Namuose. Visas baliaus pelnas skiriamas Dirvai paremti. Clevelandiečiai maloniai kviečiami į balių atsilankyti.

J. Gaižučio nuotr.

Lietuvių grožio salionas
SILVER SHEAR — Hair
Fashion, 687 East 185 St.,
Cleveland, Ohio 44119, tel.:
486-4240.

VIENUOLIKTAS METINIS NORTHEASTERN OHIO

Oktoberfest

Jūsų Labor Day

savaitgalis

šeimos

malonumui

Geras maistas
Gera muzika
Gera programa
GEMUETLICHKEIT

58 orkestrai. Virš 1000 aktorių. Besitęsianti programa nuo vidurdienio iki 11 val. nakties.

BEREA FAIRGROUNDS

PENKT., ŠEŠT., SEKM., PIRM., RUGSĖJO 1 IKI 4 D.

Įėjimas \$3.50.

Aukšnio amžiaus nemokamai (nuo vidurdienio iki 4 v. p. p.).
Vaikai nemokamai. Parkinimas veltui.

- Menu įskaitoma: knockwurst, bratwurst, strudel, schnitzel ir vokiška bulvių salota. Pieno baras vaikams.

sponsored by **HOFBRAU HAUS** / in association with **WJW Radio**

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000 12 mėnesių **6 3/4%** įnešus \$1,000 30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000 18 mėnesiams **7 3/4%** įnešus \$1,000 72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8532

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ŠAULIŲ BALIUS

Baigus šaulių sąjungos tarpkuopinį šaudymo turnyrą Clevelande, Žalgirio šaulių kuopa rugsėjo 3 d., 7 val. vakaro, Lietuvos namų viršutinėje salėje, ruošia svečiams ir nariams su mėnine programa ir muzika vakariene-balių.

Clevelando šauliai ir lietuvių visuomenė kviečiami atsilankyti ir praleisti sekmadienio vakarą šaulių ir svečių tarpe.

Norintieji balių dalyvauti, sudarant stalą ar pavieniui, iki rugpiūčio 31 d. praneša kuopos valdybos nariams: O. Mikulskienei tel. 268-1825, O. Čiuprinskienei telef. 481-6178, B. Nainiui telef. 481-8472 ar A. Karso-kui telef. 531-9131.

Vakarienos su išgėrimu kaina 8 dol. asmeniui.

• Vilija Nasvytytė, tarnaujanti JAV karo aviacijoje Torrejon bazėje Ispanijoje, gavo naują paskyrimą tom pačiom pareigom į Angliją, Croughton bazę. Prieš persikeldama į naują tarnybos vietą, buvo atskridusi atostogų į Clevelandą pas savo tėvelius Reginą ir Joną Nasvyčius.

• Norintieji įstoti choris-tais į Clevelando orkestro chorą dėl audicijos kreipiasi į Mrs. Nancy Gage tel. 231-7300, ext. 37 nuo 10 val. iki 3:30 val. p. p. Audicija įvyks rugsėjo 9 ir 10 d.

• Šaudymo varžybose, kurias surengė Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa rugpiūčio 13 d. Andriūšaičio sodyboje, I vietą laimėjo Julius Merkys, II Jonas Na-

vickis, III Juozas Merkys ir IV Jonas Velykis.

• SLA 136 kuopos gegužinė įvyks rugpiūčio 27 d. p.p. Gaižučių sodyboje, 20230 Miller Ave., Euclid, Ohio. Pradžią 12 val.

Veiks baras, šilti ir skanūs valgiai, nuotaikinga lietuviška muzika. Kuopos valdyba kviečia visus Clevelando lietuvius maloniai dalyvauti.

Skubiai norima parduoti 3 akrai žemės prie privataus ežero — į rytus nuo Chardon, Ohio. Labai prieinama kaina.

Čipkus Realty
943-0910

(32-34)

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

SAVININKAS PARDUODA

Mūrinis namas 7 kambarių 18116 Nottingham Rd. Apžiūrėjimas šeštad. nuo 2 iki 8. 4 miegam., 3 vonios, 2 ugniakūriai — gazu ir medžiu, perskirtas rūsys, 2½ automobilio garažas, elektroniniai atidaromos durys. Pirkdami tiesiog sutau-pysite.

TURRET LATHE

Must be experienced. Able to set up and operate.
Day — Hourly rate.
Excellent fringe benefits.

MCM

1432 East 47 Street
216-881-1280

MACHINIST

Must be experienced. Able to set up and operate.
Day — Hourly rate.
Excellent fringe benefits.

MCM

1432 East 47 Street
216-881-1280

MACHINE SHOP TRAINEE

Days. Hourly rate.
Excellent fringe benefits.

MCM

1432 East 47 Street
216-881-1280

BALFo Clevelando skyriaus 1968-69 m. valdyba, kurios sąstate buvo sukaktuvininkė. Sėdi iš kairės: F. Eidimtas, A. Puškoriūtė, E. Stepas, V. Akelaitis. Stovi: A. Buknys, L. Keženius, J. Dunduras ir V. Kasakaitis.

AMERIKIEČIAI PAGERBĖ ANTANINĄ PUŠKORIŪTĘ

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Clevelando visuomenei Antanina Puškoriūtė yra kuklaus darbštumo ir paslaugumo simbolis. Dar 1949 metais įsikūrus Tremtinių Draugijai Clevelande, Antanina buvo pirmosios valdybos sekretore. Sekretorės "amatas" jai taip priėjo, kad ir BALFas jau eilę metų naudoja jos sugebėjimais rašyti tikslus ir preciziškus protokolus. Vėliau, įsikūrus Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, buvo kooptuota į Centro Valdybą. Eilę metų dalyvavo Pilėnų Tunto Tėvų Komitete, kukliai savo darbu prisidėdama prie Kaziuko mugių ir stovyklų pasisiekimo. Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos Aukuro ansambliui įsisteigus, Antanina buvo viena iš vėliavos krikšto tėvų drauge su dr. Lenkausku, dr. A. Nasvyčiu ir Malvina Švarciene. Jei jos kuklus buvimas dažnai nėra pastebimas, nes ji niekada nelaukė padėkos ar pagerbimo, tai jos nebuvimas būna pastebimas todėl, kad pasigendama jos energingos talkos, malonaus žodžio, draugiško mosto.

Antanina Puškoriūtė gimė Riėtave. Baigusi gimnaziją, Antanina vienerius metus studijavo Vytauto Didžiojo Universitete ekonominius mokslus. Dėl pa-

sunkėjusio šeimos gyvenimo ji buvo priversta pertraukti laikinai mokslą. 1934 metais įstojo į Klaipėdos Prekybos Institutą, kurį baigė su jo pirmąja laida 1937 metais. Klaipėdą ji prisimena su dideliu pasigėrėjimu, taip pat iškelia studijų skirtumus tarp universiteto Kaune ir institute. "Institute jau buvo panaši tvarka į Amerikos universitetus. Paskaitas reikėjo lankyti, drausmė buvo didesnė, reikalavimai griežtesni."

Baigusi Institutą, Antanina Puškoriūtė gavo tarnybą Kaune, Ūkio Banke, kur tarnavo užsienio valiutų skyriuje. Tai buvęs nepaprastai įdomus darbas. Tuo metu Lietuvoje veikė valiutų kontrolės įstatymai, todėl į užsienį išvykstantys asmenys turėjo gauti leidimus svetimai valiutai pirkti. To pobūdžio bankinės operacijos Ūkio banke ėjo per Antaninos rankas.

Pasitraukusi iš Lietuvos, iš prigimties gabi, energinga ir sumani, stovyklinio gyvenimo pilkumai nepasidavus, išnaudodama savo Lietuvos mokslo institucijose pramoktą anglų kalbą, ji tarnavo valdininkės pareigose UNRRA ir vėliau IRO įstaigose. Iš Bad Kissingen, inž. Pijaus žiūrio

sudarytų afidevitų pagalba, Antanina atsidūrė Clevelande. Keitusi tarnybą kelerą kartų, ji pagaliau apsi-stojo ties Sherwin-Williams bendrove, kurios centras yra Clevelande ir kuriai priklauso ištisa eilė fabri-kų įvairiose JAV valstijose su apie 7000 tarnautojų. 1953 metais pradėjusi kukliomis pareigomis fabri-kų sąskaitybos skyriuje, per eilę metų pasiekė savo dabartinės aukštas pareigas, kuriose jau dirba nuo 1971 metų. Jos dabartinė atsakomybė apima bendrą chemijos fabri-kų ir bendrovės atskaitomybę su sąskaitybos viršininkės titulu.

Prieš keletą mėnesių ji buvo savo bendrovės pagerbta kaip viena iš Clevelande ir apylinkėse dirbančių 630 moterų, kuri iš eilinės tarnautojos pasiekė administracinio statuso. Ta proga buvo iškilmingi pietūs Statlerio viešbutyje ir jai buvo įteiktas specialus pažymėjimas.

Nuo pirmos dienos džiulėje S-W Bendrovės tarnautojų šeimoje Antanina buvo žinoma kaip lietuvaite. Net ištaigingame albume sudėti bendrovės prezidento ir kitų egzekutyvų sveikiniai raštu randame ne vieną užsiminimą apie jos lietuvišką kilmę. Ypatingai įdomus buvo vieno fabriko direktoriaus laiškas, kuriame jis sveikina Antaniną kaip "lietuvišką debitų manipuliatorę". Bet įdomiausia buvo tai, kad jos skyriaus tarnautojos, žinodamos Antaninos pasididžiavimą savo kilme ir savo kalba, prieš jos pagerbimą pagamino lietuviškus plakatus, kuriuose anglų kalba buvo įdėti skiausteliuose vertimai.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

A. Puškoriūtė 1935 m. Klaipėdos Prekybos Institute su 2-jo kurso studentėmis. Sėdi iš kairės: M. Kriaučiūnaitė, N. Staknytė, A. Puškoriūtė. Stovi: E. Galvanauskaitė, E. Laučkaitė ir E. Vladičkaitė.

